

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut. 22.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

STAUER JÓZSEF

Csütörtök, február 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- A megvádolt polgármester.
- Géprepülő iskolája Aradon.
- A tanítónő — az anyaság ellen.
- Lopott az öreg patikus segéd.
- Uzsorások fejedelme.
- A főherceg pénzeszekrénye.
- Aradi szenvedések.
- A női kalap nem lesz drágább?
- Tarkaságok.

A polgármester.

Arad, február 14.

Ami a város mai közgyűlésén, a polgármester személye körül történt, az nem volt se becsület-reparálás, még kevésbé hiúság-flastrom. Varjassy Lajos működését, nézeteinek, terveinek és cselekvéseinek helyes vagy nem helyes voltát érheti a kritika; szándékainak tisztaságához, becsületességéhez és egyeneslelkiségéhez nem fér a kételkedés. Hosszu évek tapasztalataiból pedig nem ismerjük olyan érzékenynek, hogy egy hírlapi támadás miatt, ha csak erről lett volna szó, bizalomnyilvánítással kellene megvigasztalni.

Ilyesfélének mi se lettünk volna hívei, már a precedens okából se. Azonban a mai közgyűlésen valami figyelmen kívül maradt a két szélső nézet: a sajtópör és az egyszerű manifestáció között. Abban minden nézet megegyezett, hogy a polgármester fölötté áll minden gyanúnak; de az egyik az újságközleménnyel való állásfoglalásra csak a sajtóbírószágot tar-

totta illetékesnek, a másik pedig a törvényhatóságot, mint a polgármester fölöttését.

Cszintén szólva, mindig különösnek tűnik fel előttünk, ha a fővárosi újságtársak valamelyike panamát, vagy botrányt jön le közénk fölfedezni. Nem, mintha itt botrányok és panamák nem lehetnének; de olyan kifejtett sajtóviszonyok között (ez alatt nemcsak a helyi újságszerkesztést, de a főváros részére való hírszolgáltatást is értjük) mint a minők Aradon vannak, körülbelül kizárt dolog, hogy nagyobb szabású panamák, vagy botrányok fölfedeztetlenek, vagy elhallgathatók legyenek. (Ami pedig az elhallgatást illeti, — abban a fővárosi újságok nem adhatnak semmi esetre leckét: a Magyar Bank botránya és a közúti dolga, például hetekig élt már, amikor fővárosi nagy lapok, közöttük ép „az amelyik a horvát bánt megbuktatta“ egy szót se irtak róla.)

De ha már fölfedeznek valamely panamát, ha már bűnökre akadtak: — hát vádoljanak, úgy, hogy vád legyen. A „panama“ fogalma Arton óta annyit tesz: csaltak, loptak, vesztegettek. Ki csalt, ki lopott, ki vesztegetett, kinek vesztegettek: ennek a ma firtatott cikkből nem fedeztük föl a nyomát, még a sejtetését sem. A cikk az újságírónak azzal a természetes önvédelmével, mentő övével íródott, hogy a sajtópört kikerülje. S mi nem is lehetünk azon az állásponton, hogy minden újságtámadás miatt bíróság elé kerüljön az újságíró, akit ilyen-

kor többnyire cserben hagynak az irformálói s akinek a való tények bizonyítása is nagyon nehezére esik, mert hiszen sokkal jobban elfoglalt ember, semhogy a bizonyítékok után ideje volna futkározni. De ha a cikk önmagát tette alkalmatlanná a sajtóügyi eljárásra, — akkor nem lehet a polgármestert se ezzel a támadással az esküdtbírószágra elé küldeni.

Viszont Müller Károlynak sincsen igaza abban, hogy a belügyminiszter döntésével, bizalomnyilvánítás nélkül is tisztázva lesz ez a kérdés. Ha belügyminiszter meg is semmisíti Westinghouse-ügyben hozott közgyűlési határozatot; az még nem jeleníti meg a megerősítést annak a vastagbetűs és mégis óvatos gyanúnak, amelyet a cikk tartalmazott.

Ellenben a közgyűlésnek joga és oka volt arra, hogy a támadással foglalkozzék. Olyan jelentéktelen mégse volt az ügy, [hogy fölényen kellene volna végignézni s olyan komoly mégse, hogy bírói megtorlást lehetett volna sürgetni. Másutt parlamenti gyakorlat, hogy minden kérdés fölött a kormányval szemben való bizalmat vetik föl és vita tárgyává teszik. Most, amikor egy jól vagy rosszul meghozott közgyűlési határozat miatt Arad városának közigazgatását és annak fejét szégyen hirbe akarták hozni: helyes volt, hogy a támadással szemben, a sajtó és kritika jogának megsértése nélkül, objektív formában, a polgármesternek és a közigazgatásnak a közgyűlés-

Lethe-vizénél...

*

... Fekete vizek szomorú partján ülök...
Köröttem bugnak a kőtestű árnyak...
— „Hej! Hahó! Jössz-e már mogorva hajós,
Zugó hajóddal már régen várlak!...”

— „Csobbanó hullámba perdül a könyvem,
Ott, a tulparton megnyugvás vár;
Lethe vizéből hadd igyam én is,
Elgyötört lelkem feledjen már!”

... Fekete vizek szomorú pontján
Bugva hullámszik el a jajszó...
Tarajos hullám táncoló habján
Halkan siklik a szellemhajó...

„Vedd hát, Cháron, ime, itt obolusod,
Szálljak hajódra; vigyen az ár!” —
Komoran felel a vénhedt révész,
Lelkemre dermedt döbbenet száll...

— „Holtak mezején rád nem vár béke,
Lethe hulláma enyhet nem ad,
Lelked boruja öröknagy, átkos,
Hajóm elmerül terhe alatt!”

... Fekete vizek szomorú partján
Bugva hullámszik el a jajszó...
Tarajos hullám táncoló habján
Értem soh'sem jön el a hajó!...

Krén Jenő.

Gorter kisasszony keze.

Irtá: Brázay Emil.

Mary szájához emelte a karsu poharat s rövidet szűresült a szőke sörből. Aztán megtörülte apró habtól csillogó ajkát, fölállt, lesimította magán a s Argentan-csipkével keresztül ivelt szoknyáját és lefelé lépkedett a parton. Ugyanekkor egy leányhang ütötte meg a fülét:

— Mary! Mary!

Ninon volt. Kissé erős leány s az arcán pompás mahagonipiroság duzzad. A tengeri nap és levegő egészséggel pompázott rajta. Az öltözeke kissé elhamarkodott, a haja sem egészen rendben, — no de ez tenger mellett nem is nagyon fontos.

— Nos, Ninon — szólta Mary visszafordulva s kezét szeme fölé ernyőnek borította a nap sugarai elől — vége az uzsonnának?

— Vége — mondta Ninon s boldognak látszott. — Vége — ismételte — és minden nagyon szép volt, a pa-fait kitérő, a sütemények pompásak, és Geddes ur zongorázott.

— És?

— És én hegedűn kísértém Geddes urat — Aztán? — türelmetlenkedett Mary s közel hajolt a barátnőjéhez. — Kedves volt hozzád Geddes ur?

Ninon nem felelt rögtön; pillanatra keresztül nézte a barátnője tekintetét, majd halkan szólt:

— Igen Geddes ur kedves volt hozzám.

Leérték a parthoz. A tenger csöndes volt, alig egy-két hullám futott végig a víz színén s gyöngéd lendülettel ért partot. Ninon letett egy padra s Mary szorosán melléje.

— Bezáldj, Ninon, Gorter kisasszony —

— Gorter kisasszony? — kérdezte Ninon s szeme most már gyöngén beleolvadt a barátnője tekintetébe. Valami titkolt, de kényelmetlen öröm ült az arcára, mikor Gorter kisasszony neve került az ajkára.

— Elmondom, Mary. Sorjában mondom el. Nagyon meg fogsz lepődni. Hallgass hát ide. Délelőtti papírszeletek hevertek Gorter kisasszony asztalán; egy összetépett levél szeletei. Gorter kisasszony még fordított s én — boosásom meg ezért a kíváncsiságomért — megpróbáltam összeállítani a levelet. Nehéz munka volt, de sikeres. Ez állt rajta: Meghívása boldogtalt, ötre a kastély jobbszárnyán, a kis fenyőparkban.

— És az aláírás?

— Nem volt rajta.

— Ki írta?

— Geddes ur.

azt a védelmet megadja, azt a védelmet, a melyre mindaddig érdemes, a míg a törvényhatóság bizalmát bírja. A polgármester önértékes, felvilágosító felszólalásából pedig kitetszett, hogy ő bizalomnyilvánításból nem kívánt üres ovációt formálni, hanem egy ügynek tisztázását, a melyben nemcsak az ő, hanem a város jóhíre is érintve volt. A közgyűlés elégtételét pedig értékesebbé tette az általános, benső rokonszenv és becsülés, a melynek megnyilatkozása mellett a közgyűlés ezt a helyén való manifestációt hozta.

A megvádolt polgármester.

— Érdekes vita a közgyűlésen. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 14.

A Westinghouse, illetve ma már Daimler-gyár telkeinek ügye egy ideig minden városi közgyűlésen szerepelni fog valamilyen formában. A mai közgyűlésen a Pesti Hírlap multikori támadó és személyek ellen irányuló cikke tette aktuálissá a Westinghouse-ügyet, amelyet Múlek Lajos dr. bizalmi indítvány formájában hozott a törvényhatósági bizottság elé.

Amint ismeretes, a Pesti Hírlap cikke egyenesen a polgármester gondosságát és tudását vonja kétségbe, amidőn a Westinghouse gyárnak eladott telkek ügyét ismertette. Az erre vonatkozó közgyűlési határozat még felelősség alatt áll és nem lehet tudni, hogy a miniszter mennyiben fogja helyesnek találni a törvényhatósági bizottság állásfoglalását, azonban addig sem akarják szó nélkül hagyni a közgyűlésben azt a hírlapi támadást, amelyet kétségtelenül azok is elítélnek, akik a Westinghouse-ügyben a polgármesterrel ellentéző nézetet vallanak. Ez a gondolat vezette Múlek dr.-t, amikor azt az indítványt tette, hogy a közgyűlés nyilvánítsa változatlan bizalmát a megtámadott polgármester iránt. Vita után — amelyben a polgármester is felszólt — a túlnyomó többség hozzájárult ehhez az indítványhoz. — Ezzel korántsem nyer elintézését a Westinghouse telkek ügyének érdemi része, mert az eladásra

vonatkozó határozatot sérelmesnek tartó bizottsági tagok a miniszter döntésétől várják a minimális szótöbbséggel hozott közgyűlési határozat reparációját.

A közgyűlésnek erről a részéről részletes tudósításuk a következő:

Bizalmi indítvány.

Múlek Lajos dr. napirend előtti felszólalást jelentett be és bevezető szavaiban a közgyűlés emlékeztetőbe idézte a legutóbbi közgyűlés Westinghouse-vitáját, amelyben ő tudvalevőleg nem pártolta a tanács javaslatát. Azok álláspontja, akik hozzá hasonlóan gondolkodtak erről a kérdésről, kisebbségben maradt. A közgyűlési határozat ellen lehet felelősséget, ezt úgy tudja, meg is tették. De azt már különösnek találja, hogy ebből az ügyből, ezért a határozatért olyan mélyen sértő és igazán meg nem érdemelt támadást intézzenek a polgármester ellen, mint azt egy fővárosi lap tette. Hinni akarja a felszólaló, hogy Nagy Sándor dr., aki ebben az ügyben a legerősebb ellenzője volt a tanácsnak, távol áll az ujság támadásától. Rá kell mutatni arra is, hogy a törvényhatósági bizottságnak egy tagja sem azonosítja magát a hírlapi cikkel. Indítványozza, hogy a város közönsége mély és teljes bizalmát nyilvánítsa a polgármester iránt.

Az ellenszónokok.

A bizottsági tagok helyesléssel fogadták a felszólalást, amely után Nagy Sándor dr. szólalt fel.

— Miután Múlek őt aposztrofálta — mondotta — fel kell szólalnia. Mindjárt kijelentheti, hogy az indítványt még akkor sem fogadja el, ha ezzel az álláspontjával egyedül marad. Nem barátja annak a limonádé-rendszernek, hogy a közügyekből egyéni sérelmet csináljanak, Varjassy polgármester egyéni korrektségéről meg van győződve, de nézete szerint ezt a kérdéses cikk nem is támadta meg, tehát flastromra nincs szükség. Ha pedig a polgármester sértőnek találta a cikket, akkor ne keressen a közgyűlésnél bizalmi hangulatot, hanem vigye sajtóbíróság elé a cikkíró, kérjen ellene ítéletet. Szóla tisztelettel és bizalommal van a polgármester egyénisége iránt, azonban semmi szükségét nem látja a bizalmi indítványnak és azt nem is fogadja el.

Múlek Lajos dr. rövid felszólalásában kijelenti, hogy Nagy Sándor szavai után még nyomatékosabban fönntartja indítványát.

Müller Károly annak a véleményének adott kifejezést, hogy a szóban levő cikkben nem a polgármestert, hanem az egész városi tanácsot felelőssé tették a Westinghouse-ügyért. Ha tehát sértés volt a cikkben, az nem a polgármester, hanem az egész tanácsot érintette. Ilyenformán az elégtételkeresés is a tanács dolga lenna. Természetes, hogy az elégtétel nem lehet a közgyűlés bizalmi határozata. Ennek most nincsen helye. Majd két év múlva a tisztújításnál nyilatkozik arról a törvényhatósági bizottság, hogy mennyire biszik a tanácsban. Végül még azt jelentette ki, hogy a polgármester korrektségéről meg van győződve, mert tudja, hogy Varjassy a város 300 000 koronáját akarta megmenteni.

A polgármester beszéde.

Ezután Varjassy polgármester feszült figyelem között emelkedett szólásra és érdekes beszédet mondott.

— Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Ha Múlek Lajos bizottsági tag ur ezt az ügyet a törvényhatósági bizottság elé nem terjesztette volna, — mondta Varjassy — én kötelességszerűleg, annak a fórumnak, amelyet felettem ítélkezni első sorban tartok illetékesnek, feltétlenül előterjesztettem volna, mert abban a cikkben nem a polgármesternek személyéről van szó, hanem amidőn azt. mondja, hogy „Milliók telekpanama Aradon”, az egész törvényhatósági bizottság reputációját érinti. Már pedig a törvényhatóság bizalma választotta meg a polgármestert. Ha én tudnám azt, hogy a bizottság nem viseltetik bizalommal irányomban, nem várnám be a két évet, hogy akkor nyilvánítsák bizalmukat, hanem kötelességemnek tartanám már előbb kitérni az utból. Én azonban egyáltalában nem kérem, nem kívánom, hogy neken bizalmat szavazzon a bizottság, mert annak gondolkodását láttam a felszólalások után megnyilatkozott tetszésből. Miután azonban a cikkben olyan dolgok vannak említve, melyeket nem ismerhetnek, engedjék meg, hogy rövid időre igénybe vegyem szives türelmüket. (Halljuk! Halljuk!)

Nem szándékozom a gyár keletkezésére kitérni. Mindnyájan tudjuk, hogy a gyár mi-

Mary szemében valami mélységes fájdalom fénylött:

— Tehát Goster kisasszonyt szereti?

— Hallgass meg nyugodtan. Rögtön megérted, Mary — szölt Ninon a rejtett öröm akcentusával. — Magam is elintézt ezt hittem. De nem volt erőm megnyugodni a pusztán hitben. Meglestem Gaddes ur érkezését és...

— És?? — türelmetlenkedett Mary, egészen a barátjára szőja elé hajolva.

— El láttam, mint fogadta Goster kisasszony Gaddes urat. Gaddes ur kezét csókolta, — más semmit!

— Más semmit?

— Más semmit. De Goster kisasszony nagyon kedves volt és nagyon szives a az arcán valami finnyos boldogság ült. Látni lehetett, leolvasni róla a boldogságot, hogy ily romantikus milióban, hűvös fenyőárnyékban, közelében lehet annak az embernek, akit szeret. Mert szereti Gaddes urat. Karjába nyúlt, közelébe húmolt a az arcáról egyetlen percre sem tűnt el az epekedést kifejező banális mosoly... Az uzsonnánál Gaddes ur sokat foglalkozott velem. Zsebről beszélt, meg új kottákról. Goster kisasszonnyal nem igen látszott törődni, pedig én minduntalan figyelmeztettem, hogy néz bennünket, figyel. Mikor valami kotta után kutattunk a szekrényben, Gaddes ur nagyon hozzám simult a bent a szekrényben soká fogvatartotta a kezemet — sőt: én úgy éreztem, hogy egyetlen pillá villanásra az ajka is a ha-

jamhoz ért. Ezt Goster kisasszony is észrevette — hisz' folyton csak bennünket figyelt — s mikor közelembre jutott, hozzámsugta, hogy ne viselkedjem oly föltűnően s ne förtöljek nyilvánosan, mert ez nem illik s csupán mint jó barátod figyelmeztet erre. Azt feleltem Goster kisasszonynak, hogy inkább itt a nyilvánosság előtt förtölök, mint titokban és négy szemközti a fenyőparkban.

— Nagyszerűen feleltél!!! — szölt közbe Mary, kit Ninon elbeszélése egészen lekötött.

— Erre Goster kisasszony sértődött, szinte fejedelmi megvetéssel hagyott faképen. Gaddes ur hozta uja rendbe zitt idegeit, nyugodtságra intette s érthetetlennek, muló rosszullétnek nem többnek magyarázta. Néha-nyan táncolni próbáltak. Rövid keringő után — most figyelj Mary!!! — rövid keringő után Gaddes ur hozzám jött, felkért a táncközben a fülembre sugott valamit...

— Mit?

— Hogy valami szörnyű tapasztalata volt, szinte el sem meri mondani. Hogy Goster kisasszonynak valami nagy hibája van. Nincs keze. Azaz van, de nem igazi s mialatt vele táncolt, esondós nyikorgást hallott a mechanizmusból...

— Lehetetlen! — szölt csodálkozástól me-reven Mary.

— Hallgass csak végig — folytatta Ninon a barátjójának keztyűs kezét ölébe fogta. — Magam is hihetetlennek találtam Gaddes

ur szavait s azt hittem, rossz tréfát űz. Hiszen magam is sokat érintkeztem Goster kisasszonnyal s ilyen vagy hasonló fogatkozást igazán nem találtam rajta. Igaz, hogy Goster kisasszony nem fűrdik soha velünk, bezárja magát szobájába, ha öltözködik s a zongorája vilánnal működik, de mégse gyanítottam a legesekélyebbet is. Gaddes ur azt mondta, hogy pár pere múlva meg fogja tudni a valót. Eltávo-zott tőlem s kerülővel, hogy föl ne tűnjön, Goster kisasszonyhoz ment. Elintéte diskuráltak, majd körülféltak a haliban. Mikor az escalier alatt lévő pálmacsoporthoz kerültek, honnan senki sem láthatta meg őket, Gaddes ur megfogta a kezét s uylátszott, hogy szenvedélyes szavakat süttgött hozzá. Egy oszlop mögött — megvallom néni ravaszéggal — jól kivethettem őket. Goster kisasszony szeme mámorban látszott s Gaddes ur megragadta az ellenőrizhetetlen pillanatot: átölelte s magához fogta. Ebben a pillanatban füres esőörmpölés s nyomában erős sikoltás reszkette végig a termet. Mindenki a sikoly irányában, a pálmák felé sietett: Goster kisasszony ajultán támaszkodott Gaddes ur karjaiba s a parketten egy darabokra zuzott gipsztömeg, Goster kisasszony keze...

Mary szótlan maradt egy ideig s szemében köny csillogott. Később mégis azt mondta:

— Szigény Goster kisasszony...

ként keletkezett. Tudják azt is az urak, hogy minden vállalat a kezdet nehézségeivel küzd és ezen nehézségeken minden iparvállalatnak át kell esnie. Az aradi waggongyárnak valamikor a részvényeit lebélyegezték és ma egyike a legvirágzóbb és a város jóvedelmére nézve egyik legelőnyösebb vállalat. Amidőn a törvényhatósági bizottság a város közönsége részéről a 300.000 koronát megszavazta, nem tudhatta, hogy a cég, amely akkor világhírű volt és amely iránt a legnagyobb bizalommal viseltetett, időközben meggyengül és a vállalatához szükséges forgó tőkét annak nyújtani képes nem lesz. Én a magam részéről azt, hogy a Daimler cég átvette azt a vállalatot és azt a legmesszebb menő támogatásban részesíti, oly szerencsés körülménynek tartom, amely a vállalatnak nemcsak fenntartását, hanem prosperitását is hivatva van biztosítani. Bátor leszek elmondani azokat a támogatásokat, amelyeket a cég már eddig is kilátásba helyezett, amelyekből látható, hogy akkor, amidőn az álláspontomat védelmeztem a törvényhatóság ki- sebbisével szemben, engem csak meggyőző- désem, jóindulatom, és a város érdeke ve- zérelt.

Amint méltóztatnak tudni, amidőn a város közönségének hozzájárulásával a részvénytársaság megalakult 1.100.000 korona névértékű A sorozatu és 900.000 korona névértékű B sorozatu részvényt bocsátott ki. A B sorozatu részvényeket azon szabadmakért adta, melyeket a Westinghouse-cég a gyárnak nyújtott és ezen részvények akkor kamatoztak volna, ha az A sorozatu részvényeknek 5% jóvedelmezősége biztosítva van. A midőn a Daimler-cég, amely mindazon terheket és kötelezettségeket, melyeket a Westinghouse-cég a város közönségének biztosított átvette, egyszer- mind ezen B. sorozatu részvényeket is átvette. Most hajlandó a B sorozatu részvények közül 800.000 korona értékűt megsemmisíteni és csak 100.000 korona értékűt megtartani. Ami veszteség az aradi Westinghouse-gyár terhére mutatkozik, az nem abból keletkezett, hogy a gyár üzeme nem prosperált volna, vagy itt állott volna valami hiány elő, hanem abból, hogy a részvénytársaság igazgatósága jónak látta, hogy az Aradon gyártott termékek eladására és piac teremtésére egy Autóforgalmi részvénytársaság alapításában részt vegyen és ide 120.000 korona befektetést tegyen. Most hajlandó a részvénytársaság 200.000 koronát, illetve 25%-ot a részvényekből leírni és az esetben mindazok a veszteségek, amelyek eddig fennállnak, a jövőre átvételezni nem fognak, hanem töröltet- nek. És mint a vállalat igazgatóságának tagja ama meggyőződésemnek adok kifejezést, hogyha a forgalom nem kellőleg prosperált, arról a vállalat nem tehetett. Mindenkinek az a meggyőződése, hogy a vállalatnak csak előnyére fog szolgálni, ha a 25% részvény redukálás meg fog történni, mert hiszen a városnak mind- egy vajon a részvények névértéke 400 korona-e vagy 300.000 korona, a fontos az, hogy meny- nyi jóvedelmet hajtanak. Ezenfelől hajlandó a gyár a részvénytőkéjét két millióra felemel- ni és pedig akként, hogy 500.000 koronával azonnal, a törvényhatóság mult hónapi közgyű- lési határozatának miniszteri jóváhagyára után, 500.000 koronával pedig akkor, amikor a gyár üzeme kívánja. Mivel pedig tapasztalták azt is, hogy különösen a karosszériák elkészítése ne- hézségeket okoz, sok időt vesz igénybe és nagy árt követelnek érte a gyártól, egy karosszéria műhelyt fog felállítani, a szükséges épületekkel a gyárat ki fogja egészíteni és az üzemigazgató- ság székhelyét Aradon hagyják. Ezek tekin- telbe vételével azt hiszem, hogy a gyárnak

ekként való segélyezése a jóvedelmezőséget a jövőben elő fogja mozdítani és ezért álláspont- omat, amelyet a multban elfoglaltam, a jövő- ben is meggyőződésemnek jelenthetem ki.

— De tekintetes törvényhatósági bizottság szektől eltekintve, van ennek a cikknek egy része, amely teljesen rám vonatkozik, amely teljesen engem érint és amelyben azsal vádol- tatom, hogy az az órási szerencsétlenség esett meg velem, hogy a bizottság egyenes parancs- ból elfoglaltam az igazgatósági tagságot és rendkívül nagy tantiemeket voltam kénytelen zsebre rakni és nem jártam el úgy, mint az a bécsi polgár, aki fejbe lőtte magát. Én nem tartanám olyan rendkívüli dolognak, ha egy részvénytársaság igazgatórági tagjai a tantie- meket zsebre rakják. Hiszen a törvényhatósági bizottságnak van igen sok tagja, aki igazga- tósági tag és azt hiszem, ezek teljes nyuga- lommal rakják zsebre a tantiemeket abban a tudatban, hogy azt kiérdemelték és nem adják jótékony célra. Ha ez a szerencsétlen- ség megessett volna velem, kijelentem, hogy én is felvettem volna az igazgatósági tagnak járó tantiemet. De abban a helyzetben vagyok, hogy három esztendő óta vagyok ennek a részvénytársaságnak igazgatósági tagja és — aki szavaimban kételkedik győződjék meg a vállalat könyveiből — hogy ettől a vállalatától semmiféle cimen pénzt nem kaptam, kivéve midőn négyszer-öttször Budapestre hívtak ülésre, amely alkalommal kiadásaim fedezésére minden alkalommal száz—száz koronát kaptam. Azt hiszem ez az összeg igen méltányos és nem hiszem, hogy találnék valakit, aki ezért az ösz- szegért a két napi tartózkodást elvállalná. Na- gyon sajnálom, hogy azt a cikkirót, aki annyi jóakarattal volt irántam és eme tantiemeket nekem tulajdonította, nem ismerem, mert ha kételkednék abban, hogy nekem a részvény- társaságtól ily cimen jóvedelemem nem volt, kijelentem, hogy hajlandó vagyok neki ezen összegeket bármikor átengedni.

Én nem kívánom, hogy a tekintetes tör- vényhatósági bizottság bizalmát kifejezze, csak arra kérem önöket, hogy legyenek meggyő- ződve, amíg a bizottság bizalmából ezen he- lyen ülök, Arad város érdekeit a legbecsülete- sebben fogom képviselni. (Hosszantartó lelkes éljenzés, taps.)

A szavazás.

Végül Mälek dr. szólalt föl és kijelentette, hogy ragaszkodik bizalmi indítványához.

A főispán ezután szavazásra tette föl a kérdést. A városatyák felállással szavaztak. Avarffy Imre dr., Müller Károly, Nagy Sán- dor dr., Sugár Jenő dr. és Tafrov József ölte maradtak, tehát Mälek indítványát öt szó elle- nében elfogadta a közgyűlés.

A privigyei választás. Privigyéről távira- tozzák, hogy a mai képviselőválasztáson ellen- jelölt hiányában egyhanguan Brestyrszky Kálmánt, a néppárt jelöltjét választották meg.

Három császár találkozása. Jól értesült kö- rökben híre jár, hogy mérvadó helyen komo- lyan fontolóra vették egy hármass császártalál- kozásnak a tervét, mely a cári pár ez évi darmstadti utazása alkalmával német területen történnék meg. Okot erre az a rendkívül me- leg fogadtatás szolgáltatott, melyben András nagyherceg Bécsben részesült. A cári pár né- metországi utazása alkalmával ezúttal az osz- trák-magyar monarchia területét is érinteni fog- ja, amit mindenesetre fel fog használni arra, hogy Ferencz Józsefet meglátogassa. Ferencz

József a hesseni Friedberg-kastélyban fogja vi- szonozni a látogatást és pedig olyan időben, amikor Vilmos császár is ott lesz.

Géprepülők iskolája Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 14.

Ifju Teleky Tibor grófnak arról a tervé- ről, hogy Aradon pilóta iskolát szándékozik létesíteni, már írtunk és elmondottuk, hogy a főúri aviatikus törekvései megérdemlik a szim- pátiát, sőt arra való, hogy a város a tőle tel- hető módon anyagi támogatásban is részesítse. A terv érelődött és Teleky gróf meggyőződött időközben arról, hogy géprepülő-iskola céljaira alkalmasabb helyet, mint amelyet az intéző kö- rök a hónapokkal ezelőtt megindult tárgyalá- sok legelején felajánltak, az országban nem ta- lálhat.

A gróf most már elérkezettnek találta az időt arra, hogy az illetékes tényezőknél az iránt érdeklődjék, vajon számíthat-e Arad vá- ros támogatására az esetben, ha konkrét alak- ban terjeszti elő kérelmét és terveit. Értesülé- sünk szerint a törvényhatósági bizottság egyik igen előkelő tagjához intézett levelet és azt írja, hogy most már tekintettel az idő rendki- vüli előrehaladott voltára és miután az összes szükséges lépéseket már megtette, szeretné ha gyorsan lebonyolíthatnák az iskola létesíté- sét, mert az ügy már nem szenvedhet késé- delmet. Igen mérsékelt keretek között mozog az a kívánság, amelyet a várossal szemben tá- maszt, mert mindössze arról van szó, hogy a törvényhatóság alkalmas repülőteret, két nagy dupla kettős hangárt, 10.000 korona szubven- ciót és esetleg évi 3—4.000 korona segélyt ad- jon részére. Ezzel a segítséggel és az ő sze- mélyes közreműködésével már lehetne egy ki- fogástalanul működő pilóta iskolát berendezni, de ez nem lenne valami nagyarányu.

Teleki Tibor gróf aviatikai renoméja teljes garanciát nyújt arra, hogy a terv komoly és csak Arad város látná minden tekintetben hasz- nát, ha itt létesülhetne az első pilóta iskola. Vasárnap a párizsi Sorbonneban a francia nem- zet előkelőségei gyűlést tartottak és ott nagy lelkesedéssel határozták el, hogy a francia le- vegő flotta kiépítésének céljaira az ország leg- kisebb falujában is gyűjtést fognak indítani, mert a francia népnek az a meggyőződése, hogy az lesz a világ legelső nemzete, amely- nek legtöbb repülőgépe lesz. Habár a mi törek- véseink ilyen arányokat nem öltenek is, de azt vallhatjuk, hogy Arad város a pilóta iskola ré- vén nemcsak érdekességre tenne szert, hanem a repülő technika nemzetközi vonatkozásai ré- vén az intézmény által olyan idegen forgalmu vonzó erőt honosítana meg falai között, amely- nek a város közönsége csak hasznát látná. Ugy értesülünk, hogy a város vezetősége szimpá- tiával fogadja Teleky gróf tervét és nemsokára alkalma lesz meggyőződnie, ha a polgármester meghívására Aradra érkezik.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Társasvacsora. Az Aradi Képző- és Iparművészeti Társulat tagjai a Tanár-Szövet- séggel egyetemben abból az alkalomból, hogy Ufferbach Jenő főreáliskolai tanár Budapestre távozik, társasvacsora keretében vesznek búcsut íle. A vacsora az eredeti tervtől eltérően, nem szombaton, hanem pénteken lesz, este 8 órakor a Központi-szálló külön termében.

VÁROS ÉS MEGYE.

A városi közvilágítás. A törvényhatósági bizottság ma tartott közgyűlésében egyhangulag jóváhagyta azt a szerződéstervezetet, mely az Aradi Villamossági Részvénytársaságot bízta meg, hogy 1912. év január elsejétől a város tereit és utait villamos erővel világítsa. A közgyűlés felhatalmazta a polgármestert, hogy a szerződést megkösse.

Bizonyára nagy meglepetést fog kelteni a villamos áramot fogyasztó közönség körében az Aradi Villamossági Részvénytársaság elhatározása, mely szerint március hó 1-től kezdve az egész város területén egész napi áramot fog szolgáltatni vezetőik. A társaság ezen rendkívül előkelő és lényeges kiadást igénylő elhatározása már azért is megbecsülendő, mert ezzel főként a külső városrészekben lakó kisiparosoknak érdekeit szolgálja és lehetővé teszi, hogy motoros célokra és világításra a villamos áramot a külvárosokban is egész nap használhassák.

Folytatólagos közgyűlés. A törvényhatósági bizottságnak Urbán Iván főispán elnöklésével ma megtartott közgyűlése a napirendre kitézött ügyeket nem tudta mind letárgyalni és ezért holnap délután négy órakor a törvényhatóság folytatólagosan ülészik.

Az autóbuszok szaporítása. Teljességében ismertették a városi autóbussz-vállalatnak 1911. évről készült üzemi-mérlegét, melyet a felügyelő bizottság határozatainak megfelelő javaslattal terjesztett ma a törvényhatósági bizottság közgyűlése elé Lócs Rezső gazdasági tanácsnok, kérve, hogy a közgyűlés fogadjon azt el, adja meg a felmentést az üzemigazgatónak és a számvevőszágnak és 500 korona jutalmat állapítson meg az alkalmazottaknak. Somló Armin dr. a mérleget nem tartja kielégítőnek és azt vitatja, hogy a vállalat még mindig veszteséggel dolgozik, mert a gépkocsik értéke nagyon is csökkent. Nem szabad — ugymond — a városnak áldoznia magát, hanem minthogy mást nem lehet tenni, mondjuk ki a vállalat fejlesztését, adjunk pénzt kocsik szaporítására, de ha jövedelem lesz, azt fordítsa a vállalat a várossal szemben fennálló adósságai törlesztésére. Nesnera Aladár rámutatva arra, hogy az autóbussz miként válik hasznára a közönségnek, azt kérte, hogy változtatlanul fogadjon el a közgyűlés a tanács javaslatát és ezzel mondja ki a gépkocsik szaporítását. Reizinger Sándor, Adler Andor, Szathmáry János szakaszerői magyarázatai után Múlek Lajos dr. tett indítványt az iránt, hogy Szathmáry Károly üzemigazgató érdemei elismerésül a közgyűlés ezer korona jutalmat szavazzon meg neki. Sugár Jenő dr. a mérleget bírálta és kérte, hogy a jövőben a kocsikopást és az aszfalt fenntartási költségeket is vegyék fel a mérlegbe, mert csak akkor lesz az reális és ki fog tűnni, hogy nincs nyereség. Epen ezért nem szavazza meg az igazgató részére indítványozott jutalmat. Szathmáry üzemigazgató kijelentette, hogy nem reflektál külön jutalomra, de igéri, hogy enélkül is épen olyan buzgalommal dolgozik a vállalat érdekében, mint eddig. Urbán Iván főispán a közgyűlés általános és nagy tetszése mellett azt a humanizmusára igen szép színt vető indítványt tette, hogy az igazgatónak azért jutalom felét adja a törvényhatóság az alkalmazottaknak, akik így ezer koronát kapnak. A közgyűlés — miután még Mittler József azt kérte, hogy az igazgató a kalamazókat utasítsa udvarias bánásmódra a közönséggel szemben — úgy a főispán indítványát, mint a tanács javaslatait elfogadta.

A téglagyári telekkérdés. Pollák Sándor, aki a textilgyár mögött 17 hold területet akar téglagyár céljaira a várostól vásárolni, a törvényhatósághoz beadott kérvényében azt jelentette ki, hogy a telekre csak akkor reflektál, ha a textilgyár nem építkezik és a területet a városnak visszaadja. A tanács bevitte a kérdést a törvényhatósági bizottság mai közgyűlésére, de érdemleges határozathozatalra nem került a sor, mert Nesnera Aladár indítványára a közgyűlés úgy határozott, hogy a kérdést levesszi

egyelőre a napirendről, minthogy a textilgyárnak olyan nyilatkozata, hogy a telekre nem reflektál, még nem érkezett be.

A válság nagy napja.

— Az ellenzék a válaszuton. — Khuen az ellenzéki vezéreknél. —
(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, február 14.

Holnap, csütörtökön izgalmas napja lesz a magyar képviselőháznak. A miniszterelnök bejelenti, hogy milyen engedményeket hozott Bécsből és hogy mit tervez a kormány, ha az ellenzék ezeket a koncessziókat nem fogadja el.

A miniszterelnök az ellenzéki vezéreknél.

Héderváry gróf ma délelőtt megkezdte az ellenzéki vezérférfiaknál való látogatását avégből, hogy az osztrák kormánnyal való megállapodásának és a királynál történt kihallgatásainak eredményéről még a csütörtöki ülést megelőzően tájékozódva legyenek az ellenzéki pártok. Első útja Andrássy Gyula grófhöz vitte, a kinek ugyan nincsen szervezett pártyja, de a parlamentnek minden ellenzékben álló hatvanhetes eleme őt tekinti a vezérének.

Délelőtt tizenegy órakor érkezett a miniszterelnök fogata a Margit-rekódóparti Andrássypalota elé. Héderváry gróf egy óra hosszat tárgyalt Andrássy Gyulával. A tanácskozás végzetével már nagy sereg újságíró várakozott a miniszterelnökre a távostakor kérdésekkel osztromolták szándékai és kilátásai felől.

— Délután folytatom a látogatásokat, — ennyit árult el mindössze a miniszterelnök.

Budáról a miniszterelnök a munkapárt klubjába hajtatott. Itt már nagy számban voltak együtt a párt tagjai, akikkel Héderváry gróf több mint egy óráig élénken társalgott a fél kettő után visszahajtatott a Várba.

Délután öt órára Kossuth Ferenchez jelentette be magát a miniszterelnök. Kossuth Ferenc az értesítés vétele után fölkereste Déry Zoltánt, hogy ugyanerre az időre lakásán jelenjék meg; a miniszterelnök tehát kettőjükkel együttesen fog tárgyalni. Ezt az intézkedést egyrészt az is szükségessé tette, hogy Kossuth Ferenc állapota, bár tegnap már fölkelte az ágyból, mára ismét rosszabodott és az egész napot kénytelen ágyban tölteni.

Apponyi Albert grófnak a miniszterelnökekkel való találkozása kérdésessé vált, mivel Apponyi tegnap erősebb torokmandula-gyuladást kapott és e miatt ma kénytelen volt ágyban maradni. Nem mehet el a Ház holnapi ülésére sem a helyette a Kossuth-párt nevében Déry Zoltán fog válaszolni a miniszterelnök nyilatkozataira.

Egy ellenzéki estilap jelenti:

A kormánypárt körhelyiségében nagy izgalmat keltett ma délután az a hír, hogy Andrássy Gyula visszautasította Khuen-Héderváry békeproposícióját, mert hiányzik belőle a katonai perrendtartás 80 szakaszának nemzeti értelmű módosítása. Khuen-Héderváry gróf ezért hívta össze váratlanul a munkapárti elnökséget és a Ház elnökséget is bizalmas tanácskozásra, amely délután negyedégykor kezdődött és több mint két óra hosszat tartott. A tanácskozáson Tisza, Vojnits, Danielen, Ghillányon kívül Návay Lajos elnök, Beöthy Pál és Jankovich Béla alelnökök is résztvettek. Elhatározó lépéseket beszéltek meg a munkapárti értekezleten. A mai kormánypárti tanácskozáson minden eshetőségre megbeszélték a további teendőket.

Ejjel jelenti tudósítónk: A miniszterelnök ma délután fél ötkor meglátogatta Kossuth Ferencet, akinél először megjelent Déry Zol-

tán. A miniszterelnök mintegy ötnegyed óráig volt Kossuthnál és aztán meg akarta látogatni Apponyit is, akinél telefonon bejelentette ezt a szándékát. Apponyi értesítette a miniszterelnököt, hogy torokgyulladásban megbetegedett és ezért kéri, hogy álljon el szándékától. A miniszterelnök ezzel befejezte az ellenzék vezéreivel tervezett látogatását.

Az ellenzéki pártkörökben, tekintve, hogy mára nagyfontosságú értekezletek voltak összehívva, nagy számmal jelentek meg a tagok. A Kossuth-pártban negyed hétkor jelent meg Kossuth Ferenc, Déry Zoltánnal s arra kérte a pártot, hogy holnapra halasszák a mai értekezletet és csak a miniszterelnök parlamenti beszéde után foglaljanak végleg állást. A párt tagjai ebbe beleegyeztek. — Ezután Déry Zoltán bizalmasan ismertette a miniszterelnöknek Kossuthtal folytatott beszélgetését. A párt tagjainak tulnyomó része látszólag meg is volt ezzel elégedve, csupán Barabás Béla és néhány szűkebben vett hiva az általános választói jog fontosságát hangoztatta és inkább a harcot hirdették, semhogy ezeket a békefeltételeket elfogadják.

A Justh-párt hangulata.

A Justh-pártban sokkal harciasabb volt a hangulat. Hét órakor jelent meg Justh Gyula, aki röviden ismertette a párt tervait a miniszterelnökkel folytatott beszélgetését egy-szermind kérte, hogy ezt mással ne közöljék, semmiféle nyilatkozatot ne tegyenek a hírlapíróknak. Justh Gyula a párt tagjai előtt hangoztatta, hogy a választói jogot illetőleg a miniszterelnök semmiféle nyilatkozatot nem akar tenni, csak arra hivatkozik, hogy a munkapárt programjában, a trónbeszédben és a felirathoz a többség és a kormány álláspontja ebben a kérdésben körvonalazva van. A kormány kötelességének tartja a választójogi törvényt mielőbb megalkotni. A Justh-párt kedvellenzől fogadja az előterjesztést.

Justh Gyula ezután a hírlapírókhoz fordulva megjegyezte:

— Uraim a hangulatról csak ennyit mondhatok: nézzetek ide az asztalra! — Ezzel Justh az asztalra mutatott, amelyen száz iv fektűtelve aláírással a névszerinti szavazásokhoz.

A holnapi ülésen

a miniszterelnök beszéde után Déry Zoltán fog röviden felszólalni és indítványt terjeszt be, hogy a Ház addig napolja el üléseit, míg az ellenzéki pártok a miniszterelnök előterjesztésével szemben állást foglalnak. Justh Gyula még azt is kijelentette, hogy a holnapi ülésen még nem fognak névszerinti szavazásokat kérni. A párt holnap délután értekezletet tart.

Khuen-Héderváry — külügyminiszter?

Bécsből jelenti, hogy Aehrenthal gróf külügyminiszter állapotáról orvosi ma olyan jelentést adtak ki, a melynek olvasása után mindanki, a ki az orvosi dolgokban csak némileg is jártas, tisztában lehet vele, hogy Aehrenthal gróf napjai megvannak számlálva. A jelentés így szól:

A hosszabb idő óta leukémiában szenvedő Aehrenthal gróf közös külügyminiszter állapota változatlanul igen komoly. Az orrból a fülbe irányuló vérzés, a száj-nyálkahártyán és a bőrön át való vérzés is szinte állandó. A vérszegénység és a beteg vérszűztétel-foka rendkívül nagymértékű, a mi a szívműködést, a táplálékértékelést és a beteg egész erőbeli állapotát rendkívül gyöngíti. Ötödik ez idő szerint tiszta. Bécs, 1912. február 14. Ortner tanár, Biehl tanár, törzsszervező, G. J. dr. udvari tanácsos.

A költőgyógyász betegsége: a tenkémia, a legveszélyesebb dolgok egyike. Annyit jelent ez a baj, hogy a betegnek vérében az ugynevezett fehér vér-testecskék nagyon elszaporodnak a vörös vér-testecskék rovására. Ez a baj föltétlenül halálos, még eddig egy esetben sem sikerült a gyógyítás. Legjobb esetben másfél esztendőig tenkémia beteg, de az esetek nagy többségében pár hét lefolyása alatt véget vet szenvedéseinek a halál.

Aehrenthal gróf már rég ide óta szenved a bajban és a beavatottak már hetek óta tisztában vannak azzal, hogy Aehrenthal menthetetlen.

Igen beavatott körökben azt beszélik, hogy Aehrenthal gróf utódává a király Héderváry Károly grófot, a magyar miniszterelnököt szemelte ki. Ez irányban Héderváry gróffal még természetesen nem tárgyaltak, de az udvar körében általában őt tartják Aehrenthal gróf helyére a legkomolyabb jelöltnek.

A női kalap nem lesz drágább?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 14.

Tapasztalatból tudjuk, hogy minden sztrájk-nak hathatós befolyása van az árakra, azt is tudjuk már, hogy a sztrájk sohasem a munkaadót érinti érzékenyen, hanem a közönséget, amely ebből pótolja a bérmozgalom okozta árkülönbséget. Most végre egy olyan sztrájkról számolhatunk be, amelynek semmiféle hatása az árakra nem lesz, legalább ezt állítják a munkaadók. A női kalap munkásokról van szó, akik tegnap óta sztrájkban állnak, amiről tegnap tájékoztattuk az olvasókat.

A nőikalap-munkások sztrájkja elsősorban a holgyközönséget ijesztette meg, mert attól tartott, hogy most már a tavaszi kalapjáért a sztrájk következtében kétféle árat kell majd fizetnie. Megnyugtathatjuk őket és férjeiket is, mert a nőikalap nem lesz drágább. A gyárosok szerint ugyanis a nőikalapok már olyan drágák, hogy már drágábbak nem lehetnek. Nem emelheti az árát még a sztrájk sem. A sztrájknak tehát semmiféle befolyása az árakra nem lesz. Így nyilatkoznak ugyanis a kalapgyárosok, akiknek véleményét kikértük. Megkérdeztük a legelőkelőbb kalapüzletek tulajdonosait, csakugy, mint a legelőkelőbbek és mind azt a megnyugtató választ adták, hogy a nőikalapot nem drágítja a sztrájk.

Az előkelő kalapcégeket már azért sem érinti a fővárosban kitört sztrájk, mert a formákat nem Magyarországon csinálják. A magyar kalapgyárosok ugyanis csak a tömeg, vagyis olcsó árut készítenek. Erre pedig nekik nincsen szükségük, mivel csak a finom portékát árulják, azt pedig Párisból, Berlinből, Frankfurtból és Bécsből hozzátják. Még az átalakításokat is külföldön végeztetik, mert a magyar gyárosok nincsenek berendezve a finomabb munkára.

Az olcsó árukkal kereskedő kalapüzletek úgy nyilatkoztak, hogy a kalap árát nem befolyásolhatja a sztrájk, mert a női kalap olyan drága, hogy többet nem kérhetnek érte, ha a sztrájk anyagi veszteséggel járna, nekik kellene ezt viselniük. Az utolsó években már annyira emelték az árakat, hogy tovább már nem mehetnek, ezt maguk is belátják. Még két évvel ezelőtt hat hét koronáért igen csinos kalapokat lehetett vásárolni, most ugyanezért a kalapért tizenkét-tizenöt koronát kell kérniük, mert az anyag annyira megdrágult, hogy nem

lehet olcsóbban előállítani. A vevőközönség azonban nem változott, csak annyiban, hogy aki azelőtt három-négy kalapot is vett egy szezonon, az most a megdrágult árak miatt beéri eggyel kettővel. Ennek következtében a nagy árak mellett kénytelenek kevesebb haszonnal beérni, a ha most megint emelnék a kalapok árát, akkor még kevesebb forgalomra számíthatnának.

A tanítónő — az anyaság ellen.

— Különös fegyelmi vétség. —

Távirati tudósítás.

Békéscsaba, február 14.

Békésmegye közigazgatási bizottságának mai ülése elé Mikler Sándor dr. tanfelügyelő lélektani szempontból is igen érdekes ügyet terjesztett elő. Előterjesztésében Turchányi Katalin csorvási tanítónőről tesz említést, aki ottani szereplésével nemcsak a csorvási tanítói kar hívatását bénítja, hanem, aki a csorvási iskolai gondnokság által azzal is vádoltva van, hogy a törvényes házasság ellen és a gyermektelenség mellett izgat.

A nevezett tanítónő, aki közel van a 40 esztendőhöz, a gondnokság szerint a házasságról egy nyilatkozik, hogy az nem más, mint törvény által megengedett paráználkodás. A leány növendékek előtt azt tanítja, hogy a papok és spácák nem azért nem lépnek házasságra, mert a házasságot a dogma tiltja, hanem azért, mert félnek a gyermektől.

E vádakat megerősíteni látszanak azok az igazoló jelentések is, amelyeket Turchányi Katalin a tanfelügyelőséghez intézett, amikor egy tanítónő társaság lebetegedése alkalmával, annak helyettesítésével bízott meg, de azt nem vállalta. Határozatát azzal indokolja, hogy ő nem hajlandó társnője asszonyi következményeinek terheit viselni, hogy társnője fajzaporításához neki semmi köze. Ha asszony szolgálja urát, ne rakjon az asszonyi szolgálat eredményeképp másokra terheket, amit ő azért sem vállalhat, mert tiszta leányos érzülete az ilyen dolgok felett felháborodik.

Ezenkívül a csorvási igazgatóra ráfogja, hogy őt üldözi, mert nevét mindig a tanítói kar névsorának legutoljára írja, annak ellenére, hogy a névsor betűrendben van összeállítva.

Különben tanítótársaival teljesen összeférhetetlen. Egy igazoló jelentésében így nyilatkozik:

„Különben én férjhez mehettem volna, akkor nem kellett volna ily dehonesztált tanítócsöcseléssel együtt működöm.”

A tanfelügyelő megemlíti azt, hogy a feljelentést ő egyenesen a kultuszminisztériumba küldte, ahonnan a feljelentés egyes tételeit kékcseruzával aláhúzták, így visszaküldték, de az egész ügyben semmiféle intézkedést nem tettek.

Javasolja a tanfelügyelő azt, hogy Turchányi Katalin ellen a fegyelmi eljárást indítsa meg a közigazgatási bizottság.

Ambrus Sándor alispán elismeri ugyan, hogy a fent elősoroltak fegyelmi vétség alapját képezik, de szerinte ez esetben nem fegyelmi hanem orvosi vizsgálatra és hivatalból való nyugdíjaztatásra van szükség.

A közigazgatási bizottság a tanfelügyelő javaslatát fogadta el a rendkívül kényes ügyben.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Lopott az öreg patikus segéd.

Távirati tudósítás.

Máramarossziget, február 14.

Máramarosmegyének sohasem volt tulságosan jó híre, de a mindenkori botrányokat legáltalában azok a szenációk koronázták be, amelyeket Székely Miksa, a volt ökörmezői gyógyszerész pattantott ki. Ez az agyonüldözött, koldusbotra juttatott, testi-lelki beteggé tett ember szinte fanatikusán hitte, hogy körmezőn, ebben a kis fényekben ő purifikátora lesz az egész vármegyének. Többek közt ő leplezte le a híres máramarosi telekkönyvi hamisításokat, amelyek azóta nagyon sok megyei potentatnak szereztek kellemetlen éjszakákat. Székely Miksa végül is kénytelen volt elmenekülni Ökörmezőről, mert már az élete sem volt biztonságban.

Ma ismét Székely Miksa foglalkoztatja a máramarosszigeti törvényszéket, csak hogy kivételképpen ő most nem vádlott, hanem sértett. A vádlott pedig Farkas Sándor ötvenéves gyógyszerészsegéd, aki mint régész is ismeretes, de aki mint régész is sok visszaélést követett már el. Mialatt Székely Miksa az őszzel Pesten szaladgált az ellene irányított alaptalan hadjárat miatt, hirdetés útján alkalmazta Farkas Sándort. Ő azonban az ellene beadott feljelentés és ügyészi vádirat szerint bizalmi pozícióját arra használta fel, hogy a Székely Miksa távolléte alatt befolyt jövedelmet elsiikkassa. Azonkívül a vádirat szerint feltörte Székely Miksa szekrényeit és egy nyolcezer koronás váltót ellopt, meg egy sereg ezüst evőeszközt.

Az ügyben ma tartják a főtárgyalást a máramarosi törvényszék előtt nagy érdeklődő közönség jelenlétében.

Elsősorban a vádlottat hallgatták ki. Elmondja, hogy többször volt már büntetve, ötven éves azantasi illetőségű. Beismeri, hogy gyógyszerészmesteri oklevele nincs. Tagadja, hogy elkövette volna a terhére tett bűncselekményeket.

A tanúk ellene vallottak a elitették egy évi börtönrre.

§ Jakabffy Iván édesanyja. Rövidesen itélni fog a szegedi törvényszék Jakabffy Iván, a szomorú sorsra jutott földbirtokos felett. Március nyolcadikára tűzték ki ügyének tárgyalását, amelyen — mint megírtuk — édesanyja lesz a koronatanú. Őzevgy Jakabffy Gyuláné semmit sem akart tudni fogházba került fiáról, egyetlen levelére sem válaszolt, pénzt nem küldött neki. Rideg szívű anyának bélyegezték ezért. Ezt akarta, úgy látszik, megcáfolni Jakabffyné, amikor meghatva fiának bocsánatért könyörgő leveleitől, felengedett hidegsége és száz koronát küldött fiának, melyet ez tegnap estefelé kapott meg. A pénzhez mellékelte levelében azt írja az anyja, hogy maradjon nyugodtan a fogházban; ha kiszabadul, ad pénzt, hogy kimehessen Amerikába. Így Jakabffy Ivánnak lesz miből fedezni élelmezési költségeit. Nem kell tovább rabkosztón élnie.

§ Bünpör az eladott képek miatt. J. A. né aradi képkereskedő 1910. októberében 1200 korona értékű árut vett Szemere és társa budapesti nagykereskedőtől. Az áruk vételára három darab egy-egy hónapos lejáratú váltót adott, azonban lejáratkor nem fizetett. A nagykereskedő perelt, az J. A. né fizetésében levő áruk ellen végrehajtást is vezetett, követelésére azonban nem talált fedezetet. Ekkor feljelentette csalás miatt adósát azért, mert az a múlt év januárjában 2357 koronányi értékes kincstárságát közjegyzői okirattal 1300 korona állítólagos követelése fejében unokánővérére G. S. nére cédálta. A feljelentés alapján az ügyész vádiratot adott ki csalás büntetése miatt J. A. né, mint tettes, G. S. né, mint bűnszolg ellen. A törvényszék vádtanácsa a kifogásokat visszautasította és a gyanúsítottakat vád alá helyezte. Az aradi törvényszék ma foglalkozott az ügygel. A vádlottak védője, Kertész Miksa dr. a tárgyaláson előadta, hogy védenecinek nem volt szándékukban a hitelezőt megkárosítani, illetve előle a kielégítési alapot elvonni. Előrendű vádlott a hitelező cégtől haladékos nyert a fizetni is akart, azonban szándékában

épen a hiteltelős akadályozta meg azzal, hogy végrehajtást vezetett üzlete ellen. A követelés, amelynek ellenében J. A-né átcedálta kinlevőségeit, tényleg fennállott. Az átcedált kinlevőség különben se volt mind behajtható, nagyobb részt ugynevezett dubioz tételekből állott. Végül a panasszost már csak azért sem érte károsodás, mert a cessiot igényperrel megtámadta s a törvényszék azt meg is semmisítette. A védő kérte a bizonyítás elrendelését a mondotakra vonatkozólag s miután a törvényszék a kérelemnek helyt adott, a tárgyalást elnapolták.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Csütörtök: Leányvásár, operette. B) bérlet.
Péntek: Csitri, vígjáték. Bemutató előadás. C) bérlet.
Szombat: Csitri, vígjáték, A) bérlet.

Neogrady Dóra távozása.

— Telefoninterjú a mamával. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 14.

Neogrady Dóra távozása élénken foglalkoztatja az aradi színházi publikumot, melynek nagy része sajnálattal értesült az Aradi Közlöny útján arról, hogy a bájos primadonna meg akar válni a társulattól.

Munkatársunknak ma alkalma volt telefon útján beszélgetést folytatni a művésznő édesmamájával, aki mindenben megerősítette hírlíróinket.

— Amit az Aradi Közlöny megírt — mondotta Neogradyné — megfelel a valóságnak. De ne higgyék, hogy kicsinyes szempontok birták elhatározására a leányomat. A férjem nem engedi, hogy a mostani körülmények között tovább is Aradon maradjon Dóra. A héten lejött Aradra és konstataulta, hogy itt Dóra nem tanulhat semmit. Ugyszólván csak régi szerepeket osztottak rá, amelyekben sem tanulni, sem sikert elérni nem lehet. S ezek a szerepek mégis sok pénzbe kerültek, mert hiába toalettet csak kellett hozzájuk készíteni. Férjem kijelentette, hogy ily körülmények között Dórát nem hagyja Aradon.

— Mint azt megírták, tegnap Dóra velem és férjemmel együtt Pestre utazott. Férjem levelet írt Szendreynek, amelyben közölte vele, hogy Dórát csak akkor engedi vissza a társulathoz, ha egyéniségének és a szerződésének megfelelő darabot kap. Ha szombatig nem válaszol Szendrey, vagy ha nem teljesíti férjem követelését, akkor nem megyünk vissza!

— Nagyon különös volt a direktor eljárása legutóbb a Leányvásár szereposztásánál. Mikor reklamáltam Dórácska szerepét, akkor azt írta nekem, hogy mást is kell foglalkoztatni. Az újságíróknak pedig azt mondta, hogy Dóra kezdő, akire nem meri rábízni a szerepet. Igazán nem értem, hogy miért merte akkor rábízni a Dollárkirálynő éneket és játékokat egyaránt nehéz szerepét, vagy a Kis szökevény, a Kis gróf szerepét? A Leányvásár legjobb szerepét a direktorné foglalta le magának, holott az a szerep Dórának való.

— Mik a tervei most a művésznőnek? — kérdeztük. — Azt hallottuk, hogy Debrecenbe szerződik?

— Azt alig hiszem. Szerződést különben annyit kínálnak, hogy csak válogatni kell! A Királyszínház is kínált most szerződést Dórának, de a férjem azt akarja, hogy maradjon itthon és menjen férjhez.

— Pardon nagyságos asszonyom — szoltam közbe — talán kissé indiszkrét kérdés, de Aradon azt beszélnek, hogy Dóra férjhez megy egy aradi előkelő állású állami tisztviselő

imádójához? Meltóztatik sajteni, hogy kiről van szó? Ugy hallottuk, hogy nagyságos asszonyokkal együtt Budapestre ment, hogy az eljegyzést megtartsák?

— Az eljegyzés hivatalosan még nem történt meg! Különben ez balsó családi ügy és a szóban levő dologgal nincs összefüggésben!

— Ezek szerint Dórát nem látjuk már viszont?

— Ez nem tőlünk, hanem Szendreytől függ! Ha szombatig megérkezik a válasz, akkor viszontlátásra!

Munkatársunk felkereste Szendrey Mihály színigazgatót, aki a primadonnáválságról a következőket mondotta:

— Neogrady Antal levelét eddig még nem kaptam meg. De annyit mondhatok, hogy ha megkapom is, arra csak egy válaszom lehet: Dóra itt olyan szeretetteljes elbánásban részesült, amilyenben még kevés kezdő színész nő. Játsozta a Dollárkirálynő, Milliárdos kisasszony, Kis szökevény, Kis gróf, Lengyel menyecske, Iglói diákok briliáns vezető szerepeit. Kvalitását nem akarom kisebbíteni, de elvégre egy színész nő, aki csak most jött ki a színháziskolából, nem kívánhat többet. Azok a jóakarói, akik az ő számára többet, gyakoribb szerepeltetést vindikálnak tulajdonképpen csak neki ártanak. Elvégre társulatomban többi tagjai is számot tarthatnak szerepeltetésre s nekem respektálni kell mások — a személyek egészen mellékesek — kívánságait.

— A legnagyobb magyar színész nők, Blaha, Pálmay, Hegyi is általában mindenki tul esett a kezdeten, a tanuláson. Most is egy kitűnő primadonna szerepet osztottam ki számára az előkészületben levő *Provenci vándor* című operettben, de az már teljes lehetetlenség, hogy miatta mást mellőzzek.

* Még egyszer a színpadra. A gyomai társadalom egyik közkedvelt tagja: Ürményi Lajos nyugalomba vonult színész még boldog visszavonulásában is visszavágyik a világot jelentő deszkákra, s ezért érintkezésbe lépett Miklósy Gábor csabai színigazgatóval, hogy egy színházi estén bucsut mondhasson annak a közönségnek, mely félszázadon keresztül megtapsolta a jeles színészt. Igazán megható az a levél, amelyet az öreg színész Miklósy direktorhoz írt, amely levélben a többek között ezeket írja:

— Mielőtt a mindenható az utolsó felvonás kordináját lebecsájtaná, még egyszer visszavágyom a színpadra, hogy játszhassem el legkedvesebb szerepemet: „Miltont”.

A levél, de meg az a bizonyos bohém érzés, meg aztán a tisztelet teljesítette az öreg színész vágyát, aki a legközelebb már fel is lép a csabai közönség előtt. Jókai: Miltonjában, amelyben a címszerepet játssza. A színházi est rendkívül érdekesnek ígérkezik már csak azért is, mert Ürményi Lajosban nemcsak az érdekekben gazdag tehetséges színészt, hanem egy olyan embert ünnepelhet a közönség, aki Békésvármegye kulturáját több éven keresztül fejlesztette azzal, hogy a néppel is megkedveltette a műkedvelői előadásokat és különösen Gyomán az ő általa rendezett műkedvelői előadások rendkívül nagy sikert értek el.

* A Csitri bemutatója. Rendkívül nagy gondnal, ambícióval készül a színtársulat a modern francia irodalom egyik legcsodásabb alkotásának, a *Csitrinek*, pénteki bemutatójára. Hetek óta tartanak már a próbák, s a darab teljesen elő van már készítve, csupán némi simítások szükségesek, hogy az előadás friss, egységes, gördülékeny legyen. De nemcsak a színészek készülnek nagy ambícióval a kiváló francia vígjáték premierjére, hanem maga a színház is nagy gondot fordít az előadásra,

teljesen új díszleteket készített. A főszerepek Szendrey, Vendrey Vilma, Nógrádi Malvin, Follinusz, Benkőné, Várnay, Beregi dr., Dalli, Vas, Polgár kezeiben vannak. A darabot körültekintő gondossággal Szendrey igazgató maga rendezi.

* Isaye Jenő, a világ legnagyobb hegedűművésze e hó 21-én, szerdán este rendez a színházban egyetlen hangversenyt, amelyre a jegyek holnaptól kezdve válthatók a színházi pénztárnál.

* Casals Pablo február 18-án tartja meg egyetlen hangversenyt. Rendezi Weiss Leó. Telefon 230.

* Az Athenaeum könyvtár. 3-ik kötete, Balzac világhírű műve a *Szamárkör* már megjelent és a *Juhász és Társa* cégénél kapható 1 kor. 90 fillérért. Telefon 265. 715

* Gyászos szerelem. (Az Uránia Nordisk Film szennációja.) Az események önként adódnak, azokat nem lehet mesterségesen csinálni. Az Uránia jelenlegi slágereképe a Gyászos szerelem ilyen esemény, melyről ép annyit beszélnek, mint egy nagysikerű színházi bemutatóról. Ennél a képnél nem tudjuk, hogy mit csodáljunk inkább, a lebilincselő cselekményt, vagy azt a páratlan eleganciát, mellyel ezt a képet kiállították. Pazar berendezésű kastély, elegáns parforsz vadászat, grandiozus toalettek, szóval olyan miljö, amilyenvel abszolút illúziót lehet kelteni. A közönség egyhangú véleménye szerint ez a Nordisk Filmnek a legbravúrosabb mozgóképkepe és valóságos gratulációkkal halmozzák el az Uránia igazgatóságát, hogy Meyersmannnak azt a remekművét bemutatta. A Gyászos szerelmet csütörtökön mutatják be utoljára. 175

MULATSÁGOK.

(=) A Katolikus Kör tea-estélye. Tea-estélyt rendez farsang hétfőjén — február 19-én — az Aradi Autonom Katolikus Kör irodalmi szakosztálya. Az estélyt tánc követi. A tea-estélyt a kör összes helyiségeiben tartják meg s a belépő-díj személyenként 2 korona. A műsor a következő: 1. Prológ. Irta Monnay Ferenc dr. Szavalja Horváth Ilus. 2. „Lobengrin.” (Wagner Lov). Zongorán játssza Kohányi Zalma. 3. Csak kiméletesen... Tréfás jelenet. Előadják: Benda Baba (a feleség), Polgár Gy. Ödön dr. (a férj), Kőcsa Géza (pincér). Színhely; az aradi új pályaudvar váróterme. 4. Dalok. Eneklí Román József. 5. Férjhez menjek? Monológ. Előadja Najmányi Marit. 6. Grimbort: Madárdal. Eneklí Oggolder Pálma. Zongorán kíséri Gammer Irénke. 7. A bíróság előtt. Tréfás jelenet. Előadják: Láng János, Vass István dr. és Szabócsky János. Conferencier: Vass István dr.

(=) Köszönetnyilvánítás. A folyó évi február hó 1-én rendezett tanítóbálon a következő felülfizetések folytak be: Gáji hitelszövetkezet 50 korona. Ottenberg Tivadar 30 korona, Andrányi Károly báró, Dálnoki-Nagy Lajos, Károlyi Gyula gróf, Kintzig János, Kovács Vince, Neuman Dániel, ifj. Neuman Adolf, báró Nopcsa Elek, Urbán Iván 20—20 korona, Ráthy Viktor 15 korona 5 fillér, öz. Hauser ezredesné, Ingusz I., Kehrér Károly, Kintzig Géza, Lakatos Ottó dr., Neuman Alfréd, öz. Purgly Lajosné, Schill József, Varjassy Árpád, Wadowszky Gusztávné 10—10 korona, Varjassy Lajos, Veszalovszky János 6—6 korona, Czeiler István, Domonkos Lajos, Heizler József, Heller Márton, Kabdebó Géza, Keppich Zsigmond, Krispin József, Lautner Mátyásné, Nemess Zsigmond dr., Péterffy Andor, Ráthy Viktor, Sarlót Domokos, Simon Karola, dr. Szöllőssy Jenőné, Vannay Böske, Zajonkovszky János 5—5 korona, Angele Mátyás, Csúcs Józsefné, Erdős Pálné, Hendl József, Klein József, Steinitzer Jenny, Winter G. 4—4 korona, Hirschl Zsigmond, Pulitzer Zsigmond, Remenyik László, Sziklay Arthurné 3—3 korona, Abraham Gábor, Bihari Jenő, Gábor András, Korányi Barna dr., dr. Keppich Jakabné, Mauzer Mihály, Moldován Ödön, Biefler Pál, Sajtós Sándor, Zsigmond Karolin, N. N. 2—2 korona, Kornis Ilona, Panda Izidor, Szelek testvérek, Wild Ferenc 1—1 korona, N. N. 80 fillér. A tanítóbál rendezősege ezúton mond hálás köszönetet a nemesszövület adakozóknak, a tombolatárgyakat adományozóknak, a szereplőknek, névszerint: Nagy Aranka, Schill Magda, Péterffy Sárika, Vannay

Böske, Rögler Magda és Marossy Mariaka urleányoknak, Révffy Lajos dr., Polgár László, Karhának Ferenc, Eckhardt István, Keller Rezső és Müntermüller József uraknak, valamint a sajtónak jóindulatú támogatásáért. A bizottság nevében: Kádár Jenő b. jegyző.

Aradi szenvedések.

*

— Pontos toronyórák. —

T. szerkesztő ur! Ebben a pillanatban ön már bizonyára tudja, hogy én az elvek embere vagyok. Többek között elvből nem hordok órát. A Freud professzor-féle psychoanalízis segítségével ki is kutattam, hogy ez az elvem csakugyan gyermekkori eseményekre vezethető vissza. Az öntudat alatt álló emlékeimből kizsároltam, hogy ismételtén súlyos atyai fenyegetésekben részesültem azért, mert ifjú gimnázista koromban több rendbeli esztétikáim értékét a magyar állam segítségével — királyi zálogházi becsüs útján állapítottam meg. Ez a kellemetlen — és hogy Freud dr. megállapításához ragaszkodjam: az alsó erogén zónákkal fájdalmas összeköttetésben levő emlék öntudatlanul arra az elvre szorított, hogy ne terheljem a mellényzsebemet órával. Pedig ma már senki sem páholna el az óráim elzalogosításáért. Mert azt mondanom sem kell, hogy órámat ma sem a mellény zsebében, hanem a zálogházban hordom. Hiszen én az elvek embere vagyok!

Azonban ez csak a megelőző következménye zseborátlanságomnak. Az utólagos előzményeket itt mondanám el. Rendesen nincs sok bajom az idő megállapításával. Annyi mindenféle jelből lehet következtetni és végre is ott vannak a jó öreg toronyórák, amelyek nappal mutatják az időt, éjjel esetleg ki is vannak világítva, de még sötétségben is ütnek. Ezzel az óráutással még csak egyszer jártam meg, Pécsen, ahol a toronyóra éjféli után egykor száznegyvenhármat ütött. Épen a kávéház terraszán számoltam az ütések és azt hittem, hogy megbolondultam. Később kiderült, hogy a toronyóra bolondult meg, annak is csak a villamos ütüszervezete.

Ma azonban súlyos és sérelmes kalandom volt az aradi toronyórakkal. Azon kezdődött az eset, hogy randevum volt. Egy bájos, de műveletlen nő, akivel az aradi „menyecskék és szobaleányok” bálján ismerkedtem meg, keresetlen szavakkal tudatta velem:

„Tisztelt uram, legyen szerdán du. öt órakor a tökölyi Téren. Csókoljja. Panni. De pontosan.”

Ezt a levelet Győrre küldték utánnam. Motoros-halálába rohantam be Aradra. Fél négykor kellett megérkezniem Aradra, tehát megkönnyebbulve láttam az új pályaudvar óráján, hogy alig késtünk valamit: fél öt volt.

— Épen be lehet sétálni öt óráig a Thököly-térre — állapítottam meg. — Pontosán ott leszek a találkán.

Mert szeretek pontos lenni. Ez szintén elvem. A luteránus templom elé érve örömmel észleltem, hogy a pályaudvar órája siet, mert a templom toronyórája még csak ekkor ütött fél ötöt. Két perccel utóbb azonban a városháza imponáló órája sietésre ösztönzött: itt már háromnegyed múlt öt perccel. Rehanni kezdtem, de a minorita templom kedves meglepetéssel szolgált: toronyórája szerint kerek husz perc hiányzott még az öt órához. Kissé megingott a toronyórákba vetett hitem, különösen mikor azt tapasztaltam, hogy est az időt csak az északi oldal óralapja mutatja. A kelet felé néző számlapon már csak három perc hibázik az öt órából, ellenben a déli óramutatók még háromnegyed ötnél ingadoznak. A nyugati irányba tekintő óralapot nem láthattam, mert ehhez a háztetőre kellett volna mászni. Így drága időmből jó

negyedórát öltem bele a minoritatorony komplikált órarendszerének tanulmányozásába és riadtan hallottam, hogy ötöt üt az óra. Tovarohantam, de a színházi bérház órája ismét félvidított: ez az óra a szabadság-tér lakóinak még csak fél ötöt mutatott.

Végre megérkeztem a Thököly-térre. A román templom karcsú tornyában ekkor kongatta az óra a fél ötöt. Büszke voltam rá, hogy pontosan érkeztem. Némi zavart okozott ugyan egy távoli óra ütés, amely mintha fél hatot jelzett volna. Panni, a pontos nő nem mutatkozott. Pedig még nem mehetett el, — gondoltam és vártam rá. Annyira vártam rá, hogy leszállt az alkony, sötét lett és ügyelgém a rendőrnek is feltűnt.

— Mire vár? Talán öngyilkos akar lenni? — kérdezte.

— Találkám van öt órakor — feleltem.

— Öt órakor? — álmélkodott a rendőr és valamelyik zsebéből egy óraszörnyeteket kotort elő — Hízen már negyed hét!

A rendőr óráján csakugyan ennyi volt, de a templomé mintegy cáfolatul ebben a percben ütött ötöt.

— Hallja?! — mondtam a rendőrnek — Most van öt óra!

— Hahaha! — kacagott a rendőr — hát uraságod nem tudja, hogy a román óra a görög-órosz naptár szerint méri az időt és késik!

Megdöbbenem és a döbbenéstől még most sem tértem magamhoz. — Kérem szerkesztő ur, világosítson föl, hogy a toronyórák talán elvből mutatják a legeltérőbb időt. Mert, ha elvből teszik akkor nincs ellene szavam.

Tisztelettel Óranélküli János.

Uzsorások fejedelme.

(Állami tisztviselők hóhéra. — Kétszáz hamisított váltó a váltótárcában.)

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Budapest, február 14.

Forgács Antal a főzsorás, akinek bűnös ügyeiről annak idején lerántották a leplet, ismét beszéltet magáról. A jó ur, akinek specialitása, hogy csakis állami tisztviselőknek nyújt kölcsönt, a kölcsönnyújtásnak egészen különös módját eszelte ki. Ő a szorongatott tisztviselőknek csakis oly feltétel alatt folyósította a kért kölcsönt, hogyha az neki egy hivatalának pecsétjével ellátott engedményt adott, amelynek alapján Forgács azután az állampénztártól a pénzt felvehette. Természetesen azonban, hogy az illető tisztviselő nem volt feljogosítva, hogy ily engedmény-írást kiállítson, mert hiszen nincsen joga abhoz, hogy az írásra rányomja a hivatal pecsétjét. S ha ezt mégis megtenné, úgy okmányhamisítást követne el. Forgács azonban más módozat mellett nem volt hajlandó kölcsönt nyújtani, úgy, hogy a szorongatott, szerencsétlen áldozat akarva, nem akarva elhozta a kívánt engedményírást. Szóval okmányt hamisított. Ezeket a dolgokat annak idején teljes részletességgel nyilvánosságra hozták. A rendőri vizsgálat mégis elmaradt, aminek mi sem biztosabb jele, minthogy Forgács üzlete még ma is virágzik és „Magyar Korona Szövetkezet” cégére alatt ott terpeszkedik a Rákóczi ut 61. számú ház harmadik emeletén. Időközben azonban Forgács megváltoztatta rideg üzleti elveit, ami azonban korántsem azt jelentette, hogy üzletét ezentúl szolid üzleti alapokra fektetve folytatta. Dehogy! Csak eltért az „engedményíratok” követelésétől és körülbelül két hónap óta a kívánt kölcsönt csakis hamis váltó ellenében folyósítja. Sainte hihetetlen az a mód-szer, amellyel Forgács hálójába kerítette azt a esomé szerencsétlen áldozatot, akiket a nyomor, a pénzzükség, no meg Forgács megnyugtató

szava annyira tudott vinni, hogy váltót hamisítsanak. Itt alább kiderül, hogy Forgács igazgató ur miként bonyolítja le kölcsönügyleteit.

A Rákóczi ut 61. számú ház III. emeletének 5. számú lakásában található a „Magyar Korona Szövetkezet” üzleti helyiségei. Az egész helyiség egy ráccsal kettéosztott előszobából és egy előszobából nyíló kis alkovazzerű szobából áll. A rácsra pontosan ott áll a három jelzőtábla: „Titkár”, „Számfejtőség” és „Pénztár”. De a rács mögött csak egyetlen szegényes kinézésű tisztviselő görnyed, aki a látogató belépésére nem is figyel. Ha valaki a kölcsönkérés tárgyát megpendíti, úgy szó nélkül mutat az előszobából nyíló ajtóra, amelyen nagy betűkkel a tábla díszelg: „Igazgató.”

(Az igazgató.)

Egy íróasztal, egy szekrény és egy rozoga könyvespolc. Ez az igazgatói iroda egész berendezése. Az igazgató ur, Forgács Antal pedig ott ül az íróasztala mögött és mosolyogva fogadja a kölcsönt kérő feleket.

— Mivel állhatok szolgálatára — mondja szolgálatkészen.

— Kérem, egy kisebb kölcsönre volna szükségem — feleli az áldozat.

Az igazgató ur erre behatóan érdeklődik a kölcsönkérő személyi viszonyai iránt a miután az vagy fizetési könyvével, vagy arcképes igazolványával igazolta magát, áttér a kölcsönnyújtás módozataira.

— Kérem — mondja — szívesen rendelkezésre állok a kért összeg erejéig, de csak oly feltétel alatt, hogy ha ön nekem egy, hivatalfőnöke aláírásával ellátott váltót ad fadatzul.

— De kérem — feleli erre az áldozat rendszert — hogy írja alá a hivatalfőnök az én váltómat. Erről szó sem lehet.

— Sajnálom — feleli erre az igazgató ur — akkor nem adhatom meg a kért kölcsönt.

A szorongatott áldozat erre elkezd könyörögni, de Forgács hajthatatlan marad, majd kisebb szünet után megszólal:

— Hát kérem, én nem bánom, hogy ki írja alá, a fő az, hogy a főnöke neve rajta legyen. Hízen ugyan csak 30 napi lejáratra veszi a pénzt s ha ki akarja váltani a váltót, akkor igazán csak az a fontos, hogy a név rajta legyen.

Eme szónoklata után Forgács ur rendszerint megfordul és egy pár percig kibámul az ablakon. Mire visszajön a váltó már készen, a főnök nevével aláírva ott fekszik az asztalon. Forgács ur szó nélkül zsebreavágja a váltót és miután a kért összegnek harminc százalékát azonnal előre levonta, a hátralévő összeget kifizeti. A kölcsönkérővel azonban egyúttal oly nyilatkozatot írat alá, amely szerint ő csak a nyolc százalék törvényes kamatot vonta le a kölcsönösszegeből.

(Az áldozat nem tud fizetni.)

A harminc napi határidő rohamosan lefut és a szerencsétlen váltóhamisító fűző-fához kzipkodik, hogy a szükséges pénzt előteremthesse. De nem sikerül. Elgyötörve, reszketve megy fel Forgácsához, aki ilyenkor rideg, igen rideg.

— Sajnálom — mondja — ha nem fizet, perlem a váltót.

A tisztviselő most persze iszonyu csúvába került. Fizetni nem tud, a főnöke hamisított aláírásával ellátott váltó pedig ott fekszik az igazgató ur váltótárcájában. Ha nem fizet, Forgács perli a váltót, a főnök megtudja az egész dolgot, fegyelmi, hivatalvesztés, börtön, és mind-mind ott lebeg az áldozat szeme előtt, aki most már mindenre kész. És ekkor következik Forgács főtrükkje.

Forgács ur ugyanis egy pár házat épített Gödöllőn. Egy ilyen háznak maximális értéke háromezer-háromezerhat száz korona. És ekkor a következő történik:

— Barátom — mondja Forgács — ha nem tud fizetni s azt nem akarja, hogy pereljem, akkor vegyen egy ilyen házat. Szép, gyönyörű házikó, és ami a fő, olcsó.

Az áldozat bele is megy a ház megvásárlásába oly módon, hogy Forgács javára huszonöt évre letiltatja lakbérét. Ha jól megy a dolga, akkor még kap Forgácsától két háromszáz koronát.

Igy dolgozik Forgács ur büntetlenül, habár már számos áldozata van gyilkos, áldatlan manipulációinak. Mert szíve nincsen ennek a pénzéhes embernek, aki már számos áldozatát, közté számos katonatisztet ezzel bocsátott el:

— Ha nem tudja mit csináljon, lölje főbe magát!

Ki tudja, hány gyilkos ólomgolyónak Forgács ur keze adta meg a direktívát.

Egy minisztériumi számtisztet ma hivatalból felfüggesztettek. Forgács ur perelte váltóját a az értesítésénél peresze kitűnt, hogy a váltó, amelyen egy magasabb tisztviselő neve szerepelt kezességként, hamis.

Es ilyen áldozatoknak egész láncolata lesz majd, ha idejekorán nem teszik ártalmatlanná ezt a férfit. Még csak annyit, hogy Forgácsnak, aki pár évvel ezelőtt kétszáz koronával kezdte üzletét, ma százezer korona vagyonos van.

HIREK.

A főherceg pénzes szekrénye.

Távirati tudósítás.

Baja, február 14.

Még 1905. évben történt, hogy Frigyes királyi herceg karapancsai pusztájának a vadaskastélyába betörték és elvitték a nagy pénzes-szekrényt. A szekrényben 10.720 korona készpénz, 585 korona értékű bélyeg, két marhalevél és egy cselédkönyv volt.

A csendőrök megindították a nyomozást, de hiábavaló volt a kutatás, semmi nyomra nem akadtak. Eltűnt a szekrény pénzestől, mindeneséltől. A múlt évben Baján, amikor a mátyásfalvi földet VII. számú majorságának egyik kútját tisztogatták, a munkások egy kifurt és üres pénzes-szekrényt találtak a kút fenekén. A szekrényt bevitték a rendőrségre, amely akkor megindította a nyomozást, hogy kiderítse, miképpen került a kifurt szekrény a kút fenekére. Kutattak különféle irányban. Azt hitték a többi között, hogy szerbiai rablásból eredt. A nyom téves volt. Aztán kutattak a régi bűnügyekben. Itt sem tudtak nyomra akadni.

Amikor már nem lehetett a pénzes-szekrény eredetére nézve semmiféle világosságot deríteni, akkor megbírdette a rendőrség a pénzes-szekrény dolgát a Rendőri Lapokban. E hirdetésre érdeklődni kezdett a dolog iránt a csendőrség, amely a rablás idején a nyomozást végezte. Átírt a bajai rendőrséghez, elmondta, hogy az elrablott pénzes-szekrény ilyen és ilyen nagyságú, ilyen és ilyen gyártmányú és az áru volt. Vajon nem ez az a szekrény?

A bajai rendőrség meglepetéssel látta, hogy bizony az adatok teljesen megfelelőek és így kétségtelenül megállapította, hogy a bajai rendőrségnél lévő kassza Frigyes királyi herceg tulajdona. A betörés dolgában pedig most újra megkezdik a nyomozást.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Keleten hidegebb idő, nyugaton és délen csapadék várható. — A hőmérséklet déli tizenkét órakor 3.6 Celsius fok.

— Csiky Károly nyugdíjaztatása. A ma megtartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek kellett volna dönteni a felett, vajon elfogadják-e Csiky Károly árvaszéki helyettes elnök nyugdíjaztatása iránt beadott kérvényét. Múltké Lajos dr. méltatva Csiky nagy érdemeit és negyven éves szolgálata alatt tanúsított buzgalomát, azt indítványozta, hogy a közgyűlés nyilvánítsa vele szemben teljes bizalmát és elismerését, kérje őt meg, hogy a város, de különösen az árvaszék érdekében vonja vissza kérvényét és álljon továbbra is a város rendelkezésére. A közgyűlés megbízta Varjassy Lajos polgár-

mestert, hogy intézzen kérdést Csikyhez, vajon a közgyűlés megnyilatkozása után is nyugdíjaztatását kéri-e és a választ a holnap folytatálagosan megtartandó közgyűlésnek jelentse be.

— Neuman Samu emléke. Arad város mai közgyűlésén elparentálta Neuman Samut, a nemrég elhunyt aradi nagy gyárost. Varjassy Lajos polgármester a következő beszédben méltatta az elhunyt érdemeit:

— Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! A legőszintébb fájdalom, a legőszintébb megilletődés hangján kell megemlékeznem arról, hogy az elmúlt közgyűlés óta városunkat és első sorban városunk közigazgatását pótolhatatlan veszteség érte. Meghalt Neuman Samu a törvényhatóság bizottságának tagja. Elég, hogy e nevet említsem a azok, kik őt közelebből ismerték, átérzik azt a mérhetetlen veszteséget, amelyet az a gyorsasággal bekövetkezett katasztrófa városunk közigazgatási életében jelent. Az elhunyt, akiben én legmeghittebb barátomat gyászolom, jelképe volt az energiának, a fáradhatlan munkának a hirt mindama tulajdonságokkal, amelyek hatalmas vállalatának vezetéséhez szükségesek. Közéleti szereplése is a legrokonzenvesebb volt. Ritkán találkoztunk nevével a közélet szereplői között, de azért ha emberbaráti intézmények szükségelték, azok segítségére sietett. Fekélt gondolkodású férfinak, Arad város igaz polgárának, jóltevő emberbarátnak, igazi vezető talentumnak ismertük őt a mindannyiunk szívétől a fájdalom érzését váltja halála. Indítványozom, hogy a közgyűlés igaz részvételének és mélységes fájdalomának a mai ülés jegyzőkönyvében adjon kifejezést. A közgyűlés helyesléssel vette tudomásul a polgármester indítványát.

— Aradi postatisztviselők lakomája. Burger Györgynek, az aradi posta és táviróhivatal új főnökének tiszteletére száz terítéki lakomát rendezett ma az aradi posta tisztviselői kara a Fehér Keresztben. Az estélyen a tisztviselői kar egyezményteljes számmal megjelent. Az első felköszöntőt Szél Ernő nyugalmazott postafőnök, Burger György hivatali elődje mondotta, aki az új főnököt installációja alkalmából melegen üdvözölte. Utána Kádár Ödön helyettes főnök szintén Burger Györgyre mondott pohárköszöntőt, majd nagy figyelem között az új főnök emelkedett szólásra. Mindenekelőtt Siket Traján nagyváradi postaigazgatót ültette, majd pedig megköszönte a tisztviselői kar meleg üdvözlését.

— En nemcsak mint hivatalfőnök — mondta — hanem mint kollega és a tisztviselői kar atyja a legnagyobb szeretettel karolom fel hivatalnoktársaim ügyeit és kérem is önöket, bármilyen kívánságuk, vagy kérésük van, nyíltan, őszintén forduljanak hozzám, én atyailag támogatam mindannyiukat.

Az új főnök e lelkes szavai élénk visszhangra találtak a tisztviselők körében. Utána Kerényi Kálmán segédellenőr a hivatalnoki kar nevében mondott hálás köszönetet a jóakarai szavakért és a tisztviselők gyermeki szeretetéről és kollégialis ragaszkodásáról biztosította az új főnököt. Hálából a hivatalnoki kar a kötelességet fokozottabb buzgalommal teljesíti, hogy főnöke nehéz helyzetét megkönnyítse. — Miután még néhány megleghangu felköszöntőten ragaszkodásukról biztosították az új hivatalfőnököt, üdvözlő táviratot küldtek Siket Trajának Nagyváradra.

— A német birodalmi gyűlés alelnökei. Berlinből jelentik: Ma volt a Reichstag alelnök választása, amelyen Kampf és Doven szabad-
elvű néppártiat 193, illetve 194 szavazattal megválasztották. 165 szavazólap üres volt.

— Adományok az Aradi Újságírók Segítő-Egyesületének. Humánus érzéséről és felekelt gondolkodásáról tett bizonyosságot ismét Wenckheim Frigyes gróf arad- és békésmegyei földbirtokos, amikor Cédly Károly dr. jogtanácsosa útján négyesszáz korona adományt juttatott az Aradi Újságírók Segítő Egyesületének pénztárához. — Egy aradi részvénytársaság ma negyven koronát adott ugyancsak a segítő-egyesületnek. Az adományokért ez uton mond köszönetet az egyesület elnöksége. — Az Aradi Villamosági r.-t. legutóbbi igazgatósági ülésén elhatározták, hogy 500 koronával az Aradi Újságírók Segítő Egyesülete alapítóinak sorába lép. A gyár követésre méltó példájával újabb bizonyosságot adja annak, hogy tevékenysége nem merül ki kizárólag a közvetlen anyagi haszonszerzésre irányuló törekvésben, hanem jótékony célokra is áldoz. Az adományért köszönetet mond az elnökség.

— Menne a csanádi főispán. Jakabffy István Csanádmegye főispánja tudvalevőleg még a múlt évben beadta lemondását főispáni állásáról. A főispán lemondását azonban még mindig a mai napig nem intézték még el. A főispánnak természetesen kiutalványozták február havi fizetését, amit azonban Jakabffy István nem fogadott el, hanem az egész fizetését, 784 K. 54 fillért elküldötte Makó város polgármesterének, hogy az összeget juttassa el a város szegényeinek. Jakabffy főispán egyébként hetekkel ezelőtt elhagyta Csanádmegyét.

— Viz alatt álló községek. Nagykárolyból táviratozzák: A Tisza folyó Csece községnél áttörte a zárlapot és nagy területet elöntött. Kóród község és vidéke viz alatt állnak. Szénváralját és vidékét a megáradt Boos patak öntötte el. Olcsva és Olcsavár községek is árvíz-szedelemben vannak. A veszedelemben lévő vidékeken éjjeli táviró-szolgálatot rendeltek el. Katonaszógot és csendőrséget rendeltek a veszedelem helyére a a szolgabírákat is kirendelték a megyei hatóság. — Szászrégenből jelentik: A beállott olvadás és a havasokról leomló víz a Marost megárasztotta. A jég még nem szakadt föl és a víz fölötté folyik. Gönyösögnél a jégtorlódás miatt a Maros kiöntött és az egész falut elöntéssel fenyegeti. A Teleki féle kastély veszedelemben forog. Az alispán utasokat kért Gyulafehérvárról. Farkas Balázs szolgabíró vezetésével a mentést megkezdtek.

— A sztrájktró újságíró sorsa. Fővárost tudósítónk jelenti: A Budapesti Újságíró Egyesület választmánya ma folytatta az ismeretes Farkasházy ügy tárgyalását, Bíró Lajos felszólalása után a választmány a következő határozatot hozta:

„A választmány a Farkasházy Zsigmond ellen beadott kizárási indítványt visszautasítja. Megokolás. A Pesti Napló munkatársainak sztrájkja volt az első alkalom, midőn kijelentették, hogy újságírói sztrájktró munka nem fér össze a kari becsülettel. A kari becsületnek ezt az értelmezését azóta az egész magyar sajtó elfogadta és a kari becsület ily értelmezésének alávetette magát Farkasházy Zsigmond is, amikor a választmány előtt megjelent, bizonyítékait előterjesztette a véde magáért. A választmány reméli, hogy a jövőben a kari becsület értelmezése tekintetében haborásnak és félreértésnek helye nem lesz és reméli, hogy a magyar újságíró-társadalomnak módjában lesz a kari becsületnek ezt az értelmezését mindenki szemből érvényesíteni.

A határozat kibírdetése után megjelent a választmány előtt Farkasházy Zsigmond, aki kijelentette, hogy bár vétlennek érzi magát, de mert ember a mint ilyen tévedhet: ha valaki, vagy az összesség ellen akaratán kívül vétet, bocsánatot kér.

— Halálozás. Toma Szilárd volt aradi, jelenleg budapesti hírlapíró felesége, szül. perlati Somogyi Ilona 50 éves korában Budapesten meghalt.

— A hivatalnok urak sztrájkja. Budapestről jelentik: Az Első Magyar Papiripar Részvénytársaság és a Fiumei Papirgyár Részvénytársaság egyesített központi irodájában a tisztviselők a mai napon sztrájkba léptek. A sztrájkra az adott okot, hogy kivánságukat memorandumba foglalva, küldöttség útján átnyújtották Herczel Vilmos kir. tanácsos, vezérigazgatónak, aki, amideg meg tudta, hogy miért jelentek meg nála a tisztviselők, ékezen dühre fakadt, az átnyújtott memorandumot széttepte és nem a legudvariasabb szavakkal szólította fel a deputáció tagjait a távozásra. A küldöttség tagjai erre eltávoztak és egy budai kávéházban gyűltek össze, hol a papirgyár többi tisztviselőivel a további teendőket beszélték meg.

— A kicsapott román papok. Nagyváradról jelentik: Ma érkezett meg Nagyváradra Széchenyi gróf váradai püspök és megkezdte Radu Demeter püspökkel a tárgyalásokat a 16 kizárt román papnövendék ügyében. Remélik, hogy a békes megegyezés létrejön. Ma különben Bicsből huss román politikus és író aláírásával a következő táviratot kapták a kicsapottak: „Nektek, akik a román szívének üdöztetői vagytok, üdvözlötül.”

— Zsilinszky Endre nem lesz rendőrkapitány. Csabáról jelentik: Több budapesti lapban megjelent az a hír, hogy ifj. Zsilinszky Endre pályázik a nagyvárad rendőrkapitányi állásra. Zsilinszky Endre kijelentette, hogy sem erre, sem semmiféle rendőrkapitányi állásra nem szándékozik pályázni. Közhivatali állásra nem is akar pályázni, mert ügyvéd szeretne lenni. A lapok valószínűleg összetévesztették hasonnevű rokonával, aki már több ízben viselt rendőrkapitányi állást.

— Hálószerobában. Majdnem halálos katasztrófa ért az éjjel Makón egy ur házaspárt. Székely Lajos gyógyszerész az este a hálószerobájában jól megtömte kokszszal a kályhát és elzárta. Éjjel rengeteg mennyiségű gáz ömlött ki, amely megmérgezte az alvó házaspárt. Szerencsére a család benyitott a hálószerobába, betörte az ablakokat és a szomszédokat segítségül hívta. Nagynehezen életre keltették az eszméletlen gyógyszerészt és fiatal feleségét, akik a mérgezésből súlyos betegek.

— Bedült rakodó-part. San-Ramóból jelentik: Az itteni rakodópart egy része bedült és husz tanulót maga alá temetett. Ott iskolás gyermek meghalt, nyolc pedig súlyosan megsérült. A szerencsétlenségnek az az oka, hogy a hosszabb viharok és esőzések alámosták a moló kőkövét és a délnyugati hullámvérés megmozdította a kőpartot.

— Szobátűz. Ma este nyolc óra után Ziegler József kárpitosnak a Szabadság-téren álló Domány házban lévő lakásán a tüftűt kályhából szikra pattant ki és meggyújtotta a diványt. A tűzoltóságnak azt jelenték, hogy a Domány ház ég és ezért teljes felszereléssel vonult ki és csakhamar eloltotta a szobátűzet.

— Szalma István menyasszonyát körözik. Szalma István, a kivégzett rablógyilkos menyasszonyát, Kovács Annát orgazdaság bűntette miatt a szegedi törvényszék elé idézték, a kézbesítési ív azonban „Címzett ismeretlen” jelzéssel visszajött. A rablógyilkos menyasszonya annak idején lopott fűzöt tartott meg magának és abban feszengve sétált a Csillagbörtön körül, ahol kedvese a szomorú ítéletet várta. Minthogy Csongrádon most nem akadtak rá, körözőlevelet adtak ki ellene.

— Fölhívás találkára a hivatalos lapban. A Budapesti Közlöny című hivatalos lapban a következő „Idézés”-t olvassuk:

Idézés, 1912. Sp. V. 12512. A budapesti VII. ker. kir. járási bíróság közhírré teszi, hogy László Jenő dr. budapesti ügyvéd által képviselt Gáspár Teréz budapesti lakos takarítónő felperesnek, Zulavinszky Sándor és társai alperesek elleni 100 korona havi gyermektartás és jár. iránti keresetnek sommás tárgyalásra március hó 5. napjának d. e. 11 órája ezen bíróságnál kitűztetett és ismeretlen tartózkodásu örökösök alperesek részére Lóvai Zsigmond dr. ügyvéd ügygondnokul kirendeltetett.

Majd a bíróság dolga lesz eldönteni, hogy Gáspár Teréz gyermekének ki az apja. De a bírósági találka a fiatalembernek már nem lesz olyan kellemes, mint amikor Teréz bájaival való osztózkodásánál találkoztak.

— Halálos liftkatasztrófa. Budapestről jelentik: A Fischer Simon és társa cég üzletében, egyikében a legnagyobb budapesti áruházaknak, halálos liftkatasztrófa történt. Lénárt János negyvenháromesztendőes boltiszolga, aki csak két nap óta volt a Fischer cég alkalmazásában, liften tűres ládát akart a földszintről a félemeletra szállítani. Az új szolga nem értett a liftkezeléshez. Így történhetett meg, hogy olyan erősen tolt a ládát a lift falához, hogy az egyik ládával megérintette a felvonó villamos gombját, mire a lift fölfelé szaladt. Lénárt megijedt és a helyett, hogy nyugodtan a helyén maradt volna, ki akart ugrani a liftből. Ez okozta a vesztét, mert a lift és a felvonókészülék közötti drótháló között megakadt és halálra zústa magát. Borsalmas jajkiáltására ijedten odarohant az áruház egész vásárló közönsége és a kiszolgáló személyzet, kiszabadították Lénártot rettenetes helyzetéből, de már nem volt segítség. A lift összezúzta Lénártnak a fejét és mellkasát a súlyos sérüléseibe azonnal meghalt. A szerencsétlen boltiszolga holttestét becszállították a törvényszéki orvostani intézetbe. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy a szerencsétlenségért terhel-e valakit a felelősség.

— Menyasszonyi és alkalmi ajándékok legolcsóbb beszerzési forrása Fischer Mór Arad, üveg, porcellán, lámpa- és díszműtáru kereskedése Andrássy-tér 20. Városi és megyei telefon 568.

— Rablás a postán. Fővárosi tudósítónk jelenti: Egy túldimított, kényelmetlen postahivatalban ma újra vakmerő rablás történt. A tőzsde postájának pénzfeladó-ablakánál egész délután óriási közönség szorongott. Ott volt a tolatkodó, türelmetlen emberek között a tizenöt éves Kuhn József is, aki Buchmann Béla rabonbizományos irodájában gyakornok. Egy határozat koronás pénzeslevelet akart feledni. Félórát várt már az ablak előtt, kezében a levelel, amikor hirtelen egy magas férfialak elkapta tőle a pénzt és futásnak eredt. A fiú segítségért kiáltott és utánaszaladt. Férfiak, asszonyok, gyerekek üldözték a gyors iramban menekült tolvajt, aki végre robogó villamost ért el és arra felugrott. Így megmenekült üldözői elől. A rablást jelentették a rendőrségnek, amely keresi a vakmerő rablót.

— Ellopott ezredpénztár. Egerből jelentik: Az egeri hatvanadik gyalogezred vármegegyel laxtanyájában tegnapra virradóra olyan lopás történt, amely nem igen fordul elő a kaszárnyák történetében. Egyszerűen ellopták az ezred élelmezési irodájában volt egyik pénzeszekrényt, a több mint ezer korona készpénz tartalmával együtt. Az ezred központi irodájával ügyesolván szomszédos az élelmezési tiszt irodahelyisége is ebben a helyiségben történik a pénzeszközök is. A pénzek két részre vannak osztva. Egyik részüket egy faladában tartják, a másik részüket ennél egy kisebb vaskazettában. Ez az az érdekes, hogy ezek a ládikók sem a földhöz erősítve, sem megerősítve valahogy másként sohasem voltak. Reggeltől rendszerint este 5-6 óráig szoktak az irodai munkások ebben a helyiségben tartózkodni és amikor eltávoznak onnan, az ajtót bezárják, de dacára annak, hogy pénz és hivatalos irások vannak a helyiségben, a kulcsot senki el nem viszi, hanem amint bezárják az ajtót, felakasztják a kulcsot egy, az ajtófélfába bevert szögbe. Így volt ez tegnap este is. Valaki ezt a kulcsot leakasztotta és bement vele az irodába. Ott aztán magához vette a kis vaskazettát 1340 korona tartalmával együtt. A másik kazettát, a fából valóit azonban otthagyta. Ebben 1420 korona volt.

— Baleset. Gál Antal waggongyári vas- és géptergályos a gépostályban gyalpadon dolgozott, amelynek váltója elkapta jobb kezét és kezestőjét elszakította. A kórházba szállították.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 18-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Farkas József gyári munkásnak Juliánna nevű leánya. Kereszt: Dávid fényezőnek Erzsébet nevű leánya. Meghalt: Juhász Mihály 6 napos fiú. Házasságot kötött: Varga János iskolaszolga Molnár Máriaival. Zsomabóri Mihály cipészsegéd Novák Juliánával.

— Olcsó üzleti könyvek Ingusz J. és Fla Weltzer János-utcában egyesített könyv- és papírkereskedésben. Telefon 517. 6071

— Medgyaszay Vilma a világhírű cabaret művész nő így ír a dr. Biró féle Havasi-Gyopár krémről: Kedves Doktor Ur! Az ön által készített „Havasi Gyopár Crém” a legkitűnőbb arckrém! Mindenkinek ajánlhatom. Kötőnő tisztelettel Medgyaszay Vilma. 5092

— Egész könyvtárakat és hangjegyeket vesz Kerpel Izso könyvkereskedése. 4871

— 80 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért (Videkre 2 korona 40 f.-ért) és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Kerpel Izso kölcsönző-intézete helyben és vidékre is. E cég vásárol egész könyvtárakat. 4871

Sirolin "Roche"

biztos, hatású tartós köhögésnél,
a légutak hurutainál, hörghurut és asthmánál.
Influenza és tüdőgyulladások után a jóízű
Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúra megvéd az összes
ártalmas következményektől. SIROLIN "Roche" oldólag és
fertőtlenítőleg hat; elősegíti az étvágyat és emésztést.
Sziveskejük a gyógyszertárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

NEUMANN M.

uri szabó

es. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe Arad.

303

Frack, smocking, redingot és jaquet öltönyök készen és mérték szerint kifogástalan kivitelben.

TARKASÁGOK.

(Két beteg leány.) A kis város társadalmát hetek óta foglalkoztatta egy urileány rejtélyes esete. Az urileány tudniillik elbujt a kíváncsi szemek érdeklődése elől, mert olyan tudós hölgy segítségére volt szüksége, amelyről Lukács László pénzügyminiszter legutóbbi intervjújában említést tett. A kisasszonyt napokig hiába várták a kórházban; két hétig a család egyetlen tagja se mutatkozott a nyilvánosság előtt. Egyszerre csak megjelent a kórházban a véglegesen eltűnt leányzó mamája. A legjobb barátok természetesen gyorsan csatlakoztak hozzá, hogy kedves leánya iránt való gyöngéd érdeklődésükkel lelohaszták a vidámságát.

— Rég nem láttam René kisasszonyt, — mordta az egyik barát. — Hol van a bájos leány. A zsurokról egészen elmaradt.

A mamát előntötte a pirosság; az ajkára harapott, aztán nyugalmat erőszakolt magára.

— Szegény leányom meghűtötte magát és tenger mellé küldte az orvost.

A leggonoszabb barát ezt felelte erre:

— Érdekes, a Spiozhoféknál ugyanez az eset történt, azzal a különbséggel, hogy ott a kisasszonynak nem fia, hanem leánya született.

(Csendőri jelentés.) Valamelyik kis község csendőrsége nemrégén pénzhamisító bandát fedezett föl és a szövetkezet vezetőit sikerült is elfogni. Házkutatást tartottak náluk és száztizenkét darab hamis egyforintost foglaltak le. Amikor a csendőrmester előtt tisztán állott az egész bűnügy, elhatározta, hogy a tetteseket beszállítja az aradi ügyészség fogházába. Erről az elhatározásáról a következő táviratban értesítette Szakolczay királyi ügyészt:

Pénzhamisító banda tagjait erős fedezettel fogházba szállítjuk, a száztizenkét darab hamis forintost pedig postautalványon küldjük.

(A beszélő néma.) A Fehér Kereszt kávéházban szeltől-asztalhoz jár egy lerongyolódott ember koldulni, a némat tetteve, de minthogy gyéren hullt a fillér, hát elszólta magát:

— Adjanak valamit egy szegény némának!

— Mit maga néma és beszél?

— Ha ennyit sem tudnék beszélni, akkor hogy mondanám meg, hogy néma vagyok?

Gyenge csontalkatu gyermekek

A Scott-féle eljárás védjegye — a halászlé — kérjük figyelembe venni.

kik sem állni, sem járni nem tudnak megtanulni, a valódi Scott-féle Emulsió rövid használata után már lábra állnak s szüleik igaz örömeire futkosni kezdenek. Számtalanszor bebizonyosodott tény, hogy a Scott-féle Emulsió minden más szernél nagyobb mérvben hozzájárul a gyermekek csontjainak megerősítéséhez. Minden szülő, kinek gyermeke a csontok gyenge volta miatt nem fejlődik megfelelően, a Scott-féle Emulsióval tegyen kísérletet, mely mint gyermektáp és erősítőszer 35 év óta világhírnévnek örvend. Bevásárlásnál kifejezetten

SCOTT-féle Emulsió-t

kérjünk. A Scott-féle eljárás már 35 éves és garancia úgy a jószág, mint hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Minden gyógytárban kapható. 676

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZIEKEDÉS.

— Tenyészbika vásár Aradon. Az Árad-vármegyei Gardasági Egyesület az aradi m. kir. gazdasági felügyelőséggel karöltve március hó 14-én Aradon, a honvédkasár laktanya mellett fekvő barak istállóiban fogja rendezni a XI. országos tenyészbika vásárlát, melyre a felhívásokat az egyesület most bocsátja ki. A vásár iránt a gazdák körében még az előző években tapasztalt érdeklődésnél is élénkebb érdeklődés nyilvánul meg, amely körülményből következően a vásár előreláthatólag ismét kedvező eredménnyel fog végezni. Bejelentési ívekkel az egyesület vezetősége kívánatra bárkinek szívesen szolgál.

Budapesti Áru- és Értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, február 14.

Készáru.

Amerika 1 1/2-el olcsóbb. Kínálat korlátolt, vételkedv gyenge, 4 ezer mm. változatlan.

Határldó.

	Déli sávint	2 órai sávint
Búza 1912. áprilisi	11.89—11.90	11.88—11.89
Búza 1912. májusra	11.81—11.82	11.80—11.81
Búza 1912. októberre	11.09—11.10	11.10—11.11
Rósa 1912. áprilisi	10.66—10.67	10.63—10.64
Rósa 1912. októberre	9.85—9.86	9.83—9.84
Yageri 1912. májusra	9.02—9.03	9.01—9.02
Zab 1912. áprilisi	10.30—10.31	10.27—10.28
Zab 1912. októberi	8.62—8.63	8.64—8.65

„a” árak 50 kilónként számítva.

Budapesti Értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Február 14. —

Magyar aranyárjádék 4 1/2	109.90
Magyar koronajárjádék 4 1/2	90.05
Magyar koronajárjádék 3 1/2	78.60
Magy. földterh. kötvény 4 1/2	91.25

Horvát-szlavon földterh. kötvény	92.25
Magyar nyereséysorsjegy kölcsön	110.—
Rizsaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	149.—
Osztrák járadék papírban	90.75
Osztrák járadék eszűbe	94.—
Osztrák járadék aranyban	114.—
Osztrák koronajárjádék 4 1/2	90.75
1880. évi osztrák államsorsjegy	159.—
Osztrák-magyar bankrészevény	19.65
Magyar hitelbank-részevény	869.25
Osztrák hitelintézet részvény	658.—
Osztr.-magy. államvasúti részvény	732.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.09
Német birodalmi márka	117.55
London vista	241 (2 1/2)
Páris vista	25.45
20 márkás arany	23.52

Felolós szerkesztő:
Belgár Lajos.

NYILTTÉR.*

Kómius alak vagy, fiam,

amint vörös orral, teljesen berekedve, krakogva és köhögve jársz az emberek között. Hurutot persze minden ember kaphat, de legalább tessz is ellene valamit, hogy megszabaduljon tőle! En mindig Fáy-féle valódi szódai ásványpasztillát használok, a mit 1 korona 25 fillért veszek a gyógyszerárban vagy drogériában és mindig megszábadultam a bajtól, még mielőtt a skatulya kiürült volna. Fogadj nekem szót és kövesd példámat!

Csak azoknak a cigarettáknak
a kik egész szájukra való
a kímélettel nem szájukba
naponta 2 fillérrel és többel is
Clubspecialite
Vásárolj 100 db-ot és
10 db-ot ingyen kaphatsz
a minden helyeskedésben
a vásárlás után
MODIANO viznyomással.

Kapható: Huszerl M. dohánykőlfőlegességi áru-dájában. 5808

Legujabb divatu
estélyi és alkalmi **cipők**
Valódi amerikai ut-
cai, vadász, sár és
hó cipők.
Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPIK.

Egységárban: 1216

K 16-50 és K 20-50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad—Temesvár kaphatók.

Képes árjegyzék díjtalannal.

NEMZETI SZINHÁZ.

Csütörtök, 1912. február hó 15-én

B: bérlet

B: bérlet.

Leányvásár.

Eredeti operette 8 felvonásban. Írták: Martos Ferenc és Bródy Miksa. Zenéjét szerző: Jakobi Viktor. Karnagy: Tilger Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Harrison Jack Várnai Jenő.	Korcsmáros Kapitány	Vass Jenő.
Harrisonné Benkőné.	Lelkés	Csáky F.
Lucy leányuk Dióssy Nusi.	Bessy	Ajtai Odón.
Gr. Rottenberg Polgár S.	San	Sz. Rontay B.
Fritz. fia Győző A.	Egy anya	Kulcsár L.
Miggles Tom Hussár K.		László Eitel.

Kezdete este 8 órakor.

URANIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Ma csütörtökön, 1912. február 15-én:

1. Titokzatos szolga Humoros. — 2. Lichtenstein hercegség. Természet után. — 3. Ámor legújabb tréfája. A legkacagtatóbb bohózat. — 4. Gyászos szerelem. Szenzációs mimodráma 3 felvonásban. Sláger kép.

Előadások d. u. 1/6 órától kezdve este 11 óráig. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill. — Az előadásra bármikor be lehet menni.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi szinpadja.

Ma csütörtökön, 1912. február 15-én:

Legújabb Nordisk sláger.

1. A béke Humoros. — 2. Amerikai menyecske, vigjáték. — 3. Két fegyver. Érdekesítő szenzációs sláger. Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Az előadások kezdete délután 1/6 órától folytatlagosan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-6 hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér. III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. — Hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhátár. — Buffet.

Sztanity György kövezési, utépitési, csatornázási

835 építési vállalkozó és kövezőmester

ARAD, Kelemen-tér 6. szám.

és ezekkel kapcsolatos munkákat bárhol, a legolcsóbb árakon, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Költségvetések díjtalanok.**Lakás!****Erzsébet királyné köruton**

(az igazságügyi palota mellett) épült új házban 1, 2, 3, 4, 5 és 7 szobás

modern lakások,

műhely és raktárnak alkalmas pincék

gardon lakások május 1-re kiadók.

Felvilágosítást ad József-főherceg-ut 18. szám alatt a házmester. 826

Csillárok,**Villamos felszerelések**

legolcsóbban

Diamant-nál

Alad Póter-utca 2. (szomszéd)

Apró hirdetések

folytatása.

ALKALMAZÁST KERES.**Nincs állása?****Álláshoz jut, —**

ha az Aradi Közlöny-ben hirdet.

Ügyes elárúító leány.

ki napi pénztárkezeléshez is ért, március hó 1-ére állást keres. Szíves megkereséseket K. A. Anlich Lajos-utca 12. Üzlet címre kérek. 790

ALKALMAZÁST NYER.**Ha alkalmazottat keres,****Az eredmény sikeres, —**

ha az Aradi Közlöny-ben hirdet.

Intelligensebb fin

fogtechnikus tanulónak kerestetik Cím a kiadóban. 839

Kis tőrszében

elárúító kerestetik azonnali belépésre. Cím a kiadóhivatalban. 898

Ügyes mamell felvétetik

havi 100 kor. fizetéssel, továbbá montirozó és tanuló leányok jobb családból felvétetnek. Dein Paula női kalap divatterme. 903

Nevelőnő

kerestetik Aradra két elemi iskolai gyermek önálló tanítására. Aki zongorát és franciát is oktat, előnyben részesül. Cím a kiadóhivatalban.

Keresek

egy fiatal fűszer vagy vegyes kereskedő segédet március hó 1. belépésre. Ajánlatok fizetési igényei megjelölésével Grosz Simon Zsil-Vulkán küldendők. 882

KÖLÖNFÉLE.**Férges baromfi ólak**

teljesen megtisztulnak Vojtek és Weiss baromfi-féregpusztító szerrel. Siker garantírozva. II-5251

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára Weltzer János-utca 2. szám.

Telefon 751.

Új kerékpárok a legutányosabb árakon. — Raktáron tartok 50 darab használt kerékpárt 50 koronától feljebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakaszerőjavító-műhely.

Nagy mennyiségű**maculatura**

jutányos áron

eladó.**Jó egészségének**

fentartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epenhajtót,

mely a legkifűnőbb fájdalom-nélkül gyomortisztító házi-szer. Izo édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 4⁰⁰ fillér. 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertárban 4575

ARAD, BOROS BENI-TER.

ÚJ SZABÓÜZLET.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 13. szám alatt I. emeleten március 1-én a mai kor igényeinek megfelelő

elsőrangú férfiszabó üzletet

nyitok. — Ugy a fővárosban, mint helyben Schaffer Henrik jónévű szabócégeknél mint első szabász működtem, úgy hogy szakmámban szerzett tapasztalataim biztosíték, hogy megren-

delőim legkényesebb igényeit is legjobban kielégíthessem. — Igen kérem azért a n. é. közönség nagybecsű pártfogást.

Külföldi tiszteltelt:

900

LAKATOS MIHÁLY

elsőrangú polgári- és egyenruhaszabó.

Ernyő, fűző, egyenes-tartó és hasköti kü-lönlegességek készítője

Varga D. Dani
Arad, Andrassy-t. 20
Telefon 808. szám.

Kérem rovatban minden szöveg
mire beküldésnek ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tér 12.
Kiadóhivatali telefon: 187. sz.
Szerkesztőség: 387. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útványon történik — a postán a költségvetés — vagy levélhívatásokon. Tűzvesztésnél a hirdetés azonnal mindenkor közlésre kerül. Hirdetési díjak: (a jelzés levélben kivehető) felvilágosításul szolgáló a kiadóhivatal, és esetében, válságokhoz csatlakozó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 30 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kértakhoz aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali hivatalra díjtalanul megérkező. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

LAKÁST KERESNEK.

Nincs lakása?

Lesz lakása, —

ha az Aradi Közlöny-ben hirdet.

A belváros

területén, vagy ahhoz közel keres-
tetik május 1-re 4—5 szobás mo-
dern utcai lakás fürdőszobával és
mellékhelyiségekkel. — Ajánlatok
„S. S.” jelige alatt a kiadóba ké-
retnek. 902

Egy intelligens fiatalember

intelligens izraelita kóser házban
teljes ellátással esetleg zongora
használatlakást keres. Cím a
kiadóhivatalban. 892

Kerestetik

gyermektelen idős házaspár ré-
szére 2 nagy vagy 3 szobás tiszta,
száraz, földszintes udvari lakás
minden hozzávalókkal, a belváros-
ban, május 1-re, esetleg előbbre
is. Ajánlatok a kiadóhivatalba kü-
lendők. 901

OKTATÁS.

Ha nem tud aludni

ne Bromot, de Vojtek és Weisz
hírneves rovarporát vegye. II-5251

Középiskolai

magántanulókat, ugyancsak gye-
ge tanulókat correpetálásra esetleg
benlakással felelősséggel elvállal.
Izr. fiuinternátus Arad, Chorin
Aron-utca 1. sz. 455

Női fésűk,

hajfűk, legújabb, legdivatosabb
mintákban Vojtek és Weisznál.
II-5251

Gyakorló és vitagyorsírási tanfolyam.

Március hó 1-én gyakorló és vita-
gyorsírási esti tanfolyam veszi
kezdését. Azok részére, akik gyors-
írási tudásukat tökélesíteni akar-
ják. Mérsékelt tandíjak. Ziffer Sán-
dor Józseffőherceg-ut 7. I. em. 4904

Szagos lesz az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját
Vojtek és Weisznál vásárolja; 6
darab 1 korona. II-5251

A világhírű Nachtmann gyógy-
szerész vegy. prep.

Egészségi gyapot dohányzóknak
és ezen gyapottal ellátott eredeti
vegy. prep. Antinikotin „Hygea”
cig. hüvelyek kaphatók kizárólag

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Egyetlen szer tudományosan be-
bizonyítva nikotin ellen.

1 doboz 60 fillér. 291 Világsszabadalom.

KIADO LAKÁS.

Ha kiadó lakása van,
Hirdesse e rovatban.

Lakás.

Petőfi-utca 10. (egy új házban)
1 három s 1 öt szobás modern lakás
május 1-re kiadó. Bővebbet ugyan-
ott a házfelügyelőnél. 567

Egy elegánsan butorozott

különbejáratos szoba kiadó 30 koro-
náért. Esetleg ellátással. Kiss Ernő-
utca 4. sz. 904

II. emeleten

egy 7 szobás lakás mellékhelyi-
ségekkel együtt, az Andrassy-
téren. május hó 1-ére kiadó. Bő-
vebbet a kiadóban.

Két szoba,

konyha, kamra, külön álló mo-
dern lakás, udvari, május hó 1-ére
kiadó. Deák Ferenc-u. 22. 811

2 szobás

ujjonnan festett utcai lakás Mo-
sóczy-telepen, Frankl Gézánál, má-
jus 1-ére kiadó. 641

Első emeleti

lakás az Andrassy-téren banknak,
vagy más intézetnek május hó
1-ére kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Kiadó

különbejáratos butorozott utcai szoba,
esetleg előszobával, Simonyi-utca
6. szám. 886

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves
parket-viasz használatával. II-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Tökmag

és tökmagolaj kisebb-nagyobb
mennyiségben kapható Bontos La-
jos olaj-malomtulajdonosnál Nagy-
szalonta. 471

Üzleti könyvek

és irodaszerek legutányosabban
Pichler Sándornál Szabadság-tér
1. sz. kaphatók. 2551

Előfizetési felhívás

az Atheneum könyvtára! Ha-
vonta jelenik meg egy teljes mű,
k. b. 500 oldal, örökbecsű tartal-
lammal, izléeses kiállításal, ára
K 190. Eddig megjelent: Kóbor
Tamás: Komédiák. Biró Lajos:
Glória. Balzac: Szamárbor. Házhoz
szállítva, kapható Krausz Paulin,
könyv- és papirkereskedésében,
színház-épület. 4481

Egy használt,

de jó karban levő hosszú zongora
Boczkó-utca 8., az emeleten, olcsón
eladó. 866

Képket mintákból

legnagyobb választék és legolcsób-
ban lesznek elkészítve, ugyancsak
mindennemű üvegezést olcsón és
pontosan eszközöl Fischer Mór, üveg,
és porcellán-, lámpa-, diszmuáru-
kereskedés Andrassy-tér 20. Me-
gyei és városi telefon 568.

Arad legrégibb kerékpár-,

varrógépraktára és javító műhelye.
Alapítotott 1891. Hammer Vilmos,
villanyműszerész Arad, Szabadság-
tér 7. szám. Egyedüli képviselő a
világhírű Pfaff varrógépekből, He-
likai, Premier, Puch és Viktoria
kerékpárokból. Telefon 96. 481

Vaníli

egy zacskó ára 10 fillér, teljesen
pótol egy rud legfinomabb vani-
liát, alkalmazása azonban sokkal
egyszerűbb és sokkal kiadóbb.
Sütő-por Baking Powder, finom
tészták készítéséhez. Németország-
ban, Angliában és Franciaország-
ban nem élesztőt, hanem Baking
Powdert használnak. Egy zacskó
ára 10 fillér. Földes Kelemen
gyógyszertára Arad. 1224

Eladó olcsón

magas földszintes új ház 315□-l
telekkel 18 évig adómentes. Egy
2 szobás és egy 1 szobás utcai
nagy lakásokkal zárt üvegezett
folyósóval, egy udvari szép 1 szo-
bás lakással, nagy kerttel. Némi
teherrel. Ebelspacher-utca 9. sz. 834

Divatlevélpapírok

legújabb, legszebb kivitelben dobo-
zoként 8—, 6—, 4— és 2—
korona helyett 4—, 2— és 1 koro-
náért árusítatnak, amíg a készlet
tart Ingusz L. és Fia könyv- és
papirkereskedésében, Weitzer-utca.
Telefon 517. Helybeli képeslapok
darabja 4 és 2 fillér. Képes mű-
vészártyák leszállított árban. 555

Butor eladás.

Egy modern hálószoba, szalon
garnitúra, magas plüsch diván,
konyha kredenc és más többféle
jutányosan megvehető. gróf Apponyi
Albert-ut 7. I. em. 884

Likör aromák

mindenfélé legfinomabb kávéházi
likörök előállítására Vojtek és
Weisznál. II-5251

A legfinomabb

és legzamatosabb rumot készít-
hetjük pár perc alatt a Földes-
féle rumessentiából. Köztudomásu
dolog, hogy a legelőkelőbb uri-
házaznál ezt a rumot használják,
mert teljesen egyenértékű az im-
portált rumokkal. Egy literre való
adag 30 fillér. Finom francia és
német gyártmányú likörössentiák,
melyekkel a legfinomabb, párat-
lan zamatu és színű likörök állit-
hatók elő, üvegenként 50 fillér és
1 korona. Földes Kelemen gyógy-
szertára Arad. 1224

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz
baromfi főreg porától. II-5251

ÜZLETEK.

Kiadó

szok fiulehelyiség, szép világos,
ugyanott 2 butorozott utcai szoba
Luther Márton-utca 1. sz. 2., eset-
leg azonnal is átvehető. 5183

Egy jóforgalmu

trafik, tőzsde, papirkereskedéssel
egybekötve a Szabadság-tér sar-
kán azonnal eladó. Hunyadi-utca
1. szám. 851

Üzlethelyiség

május hó 1-étől kiadó. Bővebbet
Karacsony Márton uri szabónál,
Weitzer János-utca 8. 765

INGATLAN.

Alsómarosparton

6. számú hatszobás ház mellékhe-
lyiségekkel és kerttel eladó, vagy
bérbeadó. Feltételek megtekinthetők
ugyanott 7. szám alatt, vagy Bu-
dapest V., Felsőerdősor 3. 609

Adásvételi iroda.

Aki házat venni vagy eladni akar,
földbirtokot bérelni, kiadni, venni
vagy eladni akar, az forduljon
bizalommal Tytyán Testvérek ügy-
nökségi irodájához Aulich Lajos-
utca 2. sz. Ugyanott ügynökök
felvételnek. 491

Eladó ház a Péczai-ut

12. sz. a beltelkes főemeletes ház,
szabad kézből eladó. Bővebb fel-
világosítás özv. Barthl Jánosnéál
Rákóczy-utca 9. 694

Magánház

kerttel, Ilona-u. 4. május elsejére,
400 forintért kiadó. 402

3 katasztrális hold

szőlő szép kolnával és a főúton
szép nyári lakkkal szabadkézből
eladó. Bővebbet Gombos Mózesnél
Györök Fő-ut 74. sz. 526

12 évig adómentes

új ház két lakással, gyümölcsös
kerttel eladó. Értekezhetni Lahner-
utca 8. szám. 596

Mihály-utca 9. sz. ház

600 □ öl telekkel, nagy szőlőskert-
tel eladó. 867

Györökön

10 magyar hold kitünően beültetett
szőlő nagy villával, teljesen fel-
szerelve, ugyancsak 4 hold szőlő
emeletes kolnával azonnal eladó.
Tudakozódni lehet Tytyán Testvé-
rek adásvételi irodájában Aulich
Lajos-u. 2. Ugyanott előjegyezve
vannak modern magán és bérhá-
zak és bérpaloták eladása minden-
féle árban és előnyös feltételek
mellett. 905